

Nova stroja za rezanje žice

Letos je dobila žičarna dva nova stroja za rezanje žice. Stroj za rezanje tanke in srednje žice že obratuje in so rezultati odlični tako pri kvaliteti rezanja kakor tudi storilnosti. Stroj za rezanje debele žice pa trenutno

Skupina, ki je zadolžena, da pripravi teze za statut podjetja, je na zadnjem delovnem sestanku razpravljala o vsebini, ki jo mora urejati statut podjetja. Celotna vsebina naj bi bila razdeljena na poglavja, med katerimi bi bila najvažnejša:

2. UPRAVLJANJE V PODJETJU

- upravljanje podjetja
- upravljanje organizacijskih enot
- operativno vodenje in strokovne službe
- medsebojni odnosi organov samoupravljanja in operativnega vodenja

3. POSLOVANJE PODJETJA

- sredstva in njihovo koriščenje
- planiranje
- organizacija dela, priprava dela
- ugotavljanje rezultatov poslovanja
- delitev dohodka
- medsebojni odnosi organizacijskih enot
- kontrola in arbitraž

4. DELOVNA RAZMERJA

- delovno razmerje
- delovni čas
- sklepanje in prenehanje delovnega razmerja
- nameščenje
- napredovanje

- odsotnosti – dopusti
- delovna disciplina
- materialna odgovornost
- zaščita mladine, žena, invalidov
- tehnična in zdravstvena zaščita
- izobraževanje, strokovno izpopolnjevanje
- nagrajevanje
- urejevanje, koriščenje skupne potrošnje in družbenega standarda
- stanovanje
- oddihi
- prevozi
- prehrana
- rekreacija
- zavarovanje podjetja
- protipožarna zaščita
- zaščita imovine

5. ODNOSI PODJETJA Z ORGANI DRUŽBE, DRUŽBENIMI ORGANIZACIJAMI IN DRUŠTVI

- družbene organizacije v podjetju
- odnos podjetja do komune, zbornice
- odnos do vprašanja kooperacije

- društveno udejstvovanje kolektiva

6. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

- sprejem, spremembe in veljavnost statuta
- veljavnost obstoječih samoupravnih aktov
- značaj samoupravnih aktov v podjetju

Seveda sem naštel le naslove in podnaslove poglavij, ki prav malo povedo o vsebini posameznega poglavja, več pa govore o tem, kako naj bi bila urejena vsebina statuta. Obdelava vsakega posameznega področja pa bo zahtevala mnogo več študija, razprav in skupnega truda kolektiva pri dokončnem oblikovanju konkretnih določil.

Delovna skupina poziva vse člane kolektiva, da aktivno sodelujejo pri oblikovanju našega statuta, da ji posredujejo mnenje, predloge, pripombe in to neposredno, ali pa preko razprave v »Železaru«.

Dante Jasnič

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE J. S. E. N. I. C. E.

JESENICE, 16. marca 1963

Številka 11/V.

postavljajo in bo v najkrajšem času začel obratovati.

Vodstvo in samoupravni organi žičarne so si več let prizadevali za nabavo teh nujno potrebnih strojev. Stara dva stroja nista mogla več zadostiti potrebam zaradi izrabljenosti in stalnih mehanskih okvar ter majhne zmogljivosti. Z obema novima strojema ter obema starima, ki bosta generalno prenovljena, bomo odpravili ozko grlo v proizvodnji palic vseh dimenzij in kvalitet, po katerih je veliko povpraševanje.

T. J.

1. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA PODJETJA

- Sistem notranje organizacije
- sektorji
- grupe
- obrati
- oddelki
- Organi delavskega samoupravljanja in operativnega vodenja
- zbor ekonomske enote z delavskim svetom
- centralni delavski svet s komisijami
- upravni odbor podjetja
- vodstva sektorjev, grup, obratov, služb

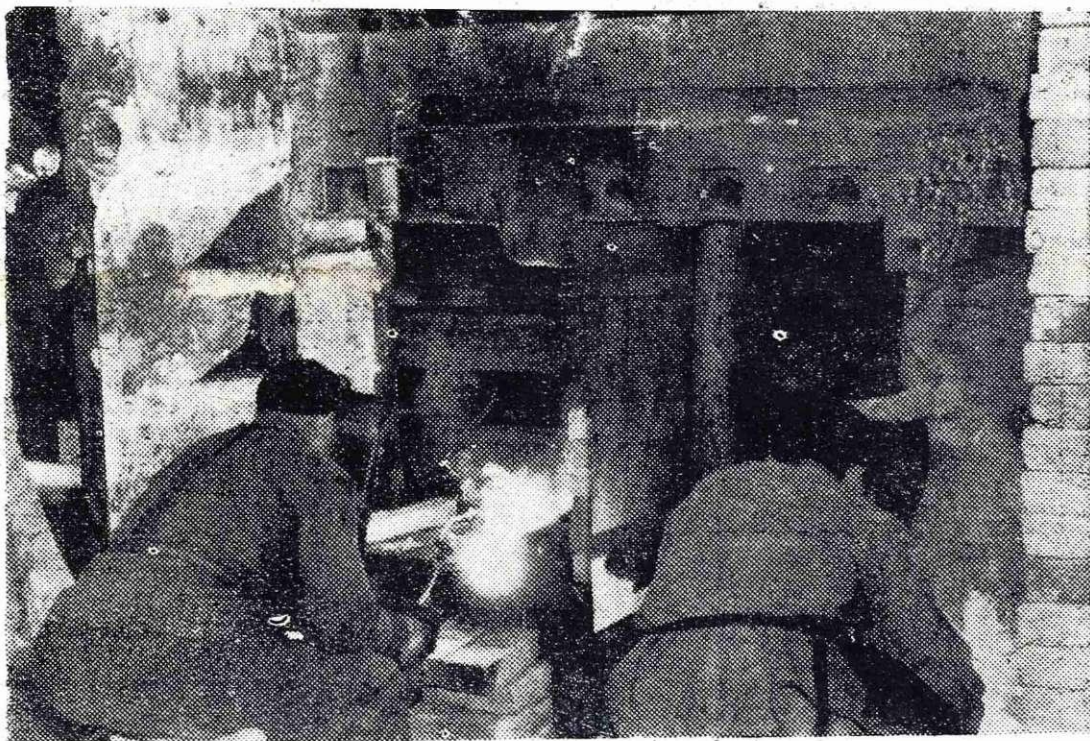
Izgubili smo sodelavca

V ponedeljek 11. marca se je okrog pol dveh ponoči v martinarni ponesrečil I. pomočnik čistilca preboda martinarske peči št. 7. Meho Gerzić. Zaradi hudih poškodb – opeklin in poškodovane glave, je še isti dan nekaj čez drugo uro popolnoma umrl.

Do nezgode je prišlo, ko je pokojni Meho Gerzić opravljal dela, ki so potrebna po prebodu in izpraznitvi peči. To delo opravljata skupaj s čistilcem preboda na posebnem podestu, ki je ograjen s pokončnimi železnimi stebrički, med katerimi je razpeta napeta varovalna veriga. Ponesrečeni delavec je med delom naenkrat, ko je bil s hrbtom obrnjen proti ograji, omahnil s podesta in padel v prebodno jamo okrog 4 metre globoko. Omeniti je treba, da prav na mestu, kjer je delavec omahnil, varovalne verige med dvema stebričkoma, v razdalji približno enega metra, ni bilo, in da do nezgode sicer verjetno ne bi prišlo. Pri padcu je ponesrečenec z glavo zadel ob v jami postavljeno žilindrino skrinjo ter težko poškodovan obležal poleg nje. Ker je bilo v jami poleg skrinje razlite še precej žilindre v razžarjenem stanju, je ponesrečenec dobil tudi hude opekline po vsem telesu.

Prvi je priskočil na pomoč čistilec preboda Ibrahim Bašić, ki je pri tem tudi sam dobil lažje opekline in je trenutno v bolnišnici.

Ponesrečenega Meha Gerzića so v torek prepe-ljali na njegov dom v Čikole v Bosanski Gradiški, kjer je zapustil ženo in dva otroke. Njegovega pogreba so se udeležili tudi številni sodelavci s predstavniki obrata ter družbeno-političnih organizacij.

Prejšnji teden so na Javorniku naši domači strokovnjaki uspešno zavarili stojalo ogroda št. 1. na težki progi

32. seja upravnega odbora

Na 32. redni seji dne 4. marca je UO poleg zaključnega računa razpravljal tudi o nekaterih tekočih vprašanjih in je reševal razne prošnje organizacij oziroma posameznikov.

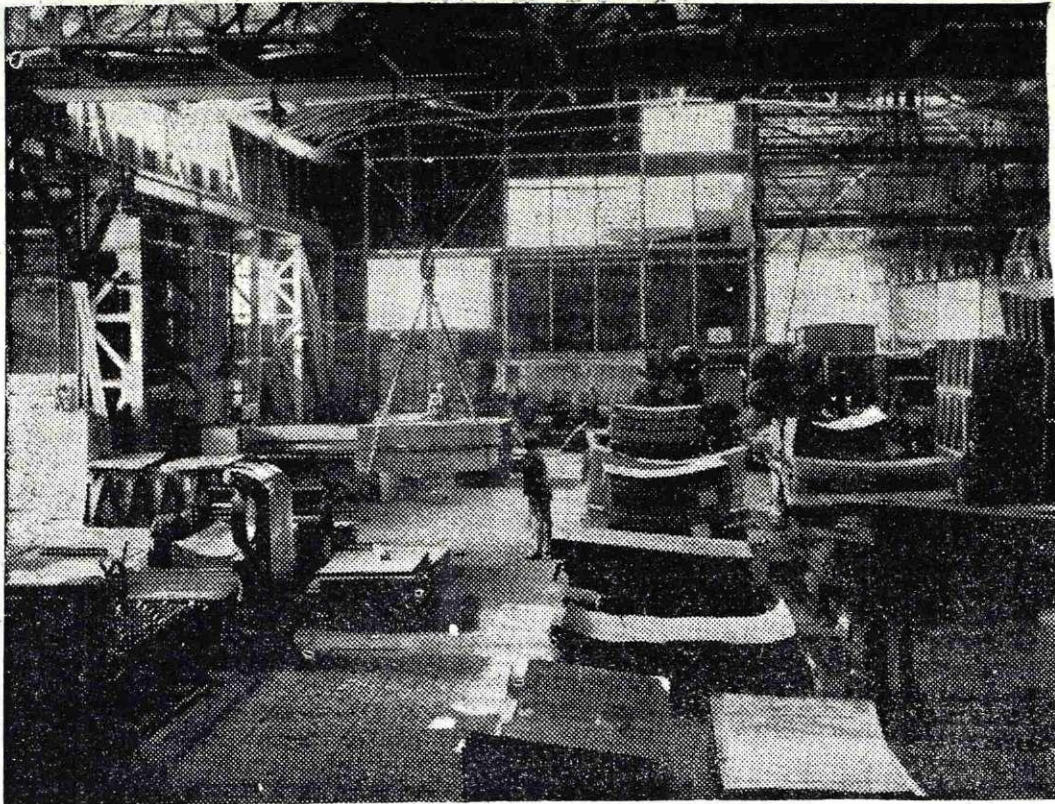
Med številnimi, manj pomembnimi vprašanji, o katerih je UO razpravljal, bo verjetno naše bralce zanimalo naslednje:

1. Železarna vsako leto plačuje kolektivno nezgodno zavarovanje. Sedaj je UO sklenil, da bo železarna plačevala takšno kolektivno zavarovanje tudi za ŽIC in gostinjsko enoto »Železar«.
2. Na predlog kadrovskega sektorja je UO sklenil, da se našim štipendistom pomaga pri kritju stroškov nabave papirja, prepisovanja in vezave njihovih diplomskih nalog ter odobril vsakemu diplomantu za to 15.000 dinarjev.
3. Člani Izvršnega odbora sindikalne organizacije se bodo tudi letos udeležili letnih konferenc sindikalnih organizacij podjetij, s katerimi imamo dobre poslovne odnose. UO je odobril, da železarna krije potne stroške članom IO.
4. EE plaž nima za 1963. leto planirane mase osebnih dohodkov za remont in je s

tem nastal problem, kako formirati maso osebnih dohodkov, da bi kolektivu lahko normalno izplačevali osebne dohodke.

UO je sklenil, da se EE visokih peči odobri za čas remonta in za čas, ko so forsirali proizvodnjo kljub mrzlemu hodu, izplačilo osebnega dohodka iz sredstev pred razdelitvijo. Kot osnova se vzame lanskeoletna povprečna dnevna proizvodnja, pomnožena z 90% cenika s tem, da se količina surovega železa, ki je bila proizvedena v času mrzlega hoda kot izmeček, ne šteje v redni mesečni obračun.

(Nadaljevanje na 16. str.)

V adjustaži javornika II pripravljajo ploče vino za odpremo naročnikom

EE valjarna 1300

Vsak teden »Novice iz EE«

V torek 5. marca je imel DS EE valjarne 1300 redno sejo. Objavljamo nekatere važnejše sklepe, ki so bili sprejeti na osnovi poročil in razprave.

Centralni delavski svet Železarn Jesenice je naročil ekonomskim enotam, da sestavijo predloge za korekturo cenikov z namenom, da bi bolje stimulirali kvaliteto. Tak predlog bo pripravilo obratovodstvo skupno s komisijo pri DS EE, ki jo sestavljajo predsednik DS EE, predsednik sindikalnega odbora, sekretar OO ZKS in član UO.

Eden važnejših sklepov je tudi ta, da bodo morali urediti vprašanje nagrajevanja uslužbencev in odpraviti nesorazmerja, ki so nastala s prehodom od pridnostnih dodatkov na povprečje norme. To vprašanje bodo reševali skupno s kadrovskim sektorjem, da bo v skladu z ostalimi ekonomskimi enotami v železarni.

V primerjavi z lanskim letom bo treba tudi letos zastoje v proizvodnji zmanjšati. Da bi zmanjšali proizvodne stroške, je bilo predlagano, da bi elektrovarilci v adjustaži sami varili pokrove za pokrivanje spiral na ASEA pečeh, ker so ugotovili, da elektrovarilci niso vedno polno zaposleni.

Hitreje bo treba reševati uvajanje novih tehničnih norm v lužilnici, na ravnalnih strojih itd. DS EE je bil mnenja, da uvajanje tehničnih norm že predolgo traja. Prav tako bodo morali rešiti vprašanje zaščitnih sredstev v lužilnici (srajce in blache).

Sklenjeno je bilo tudi, da se v vsakem kvartalu enkrat objavi oziroma prikaže osebnih dohodkov delavcev in

uslužbencev na oglasnih deskah. K objavi osebnih dohodkov za januar je treba dodati še povprečje osebnih dohodkov za leto 1962. Dosedanje prikazovanje osebnih dohodkov bodo spre-

nili v toliko, da bodo objavili rekapitulacijo najkasneje do 13. v mesecu skupno z vsemi ostalimi podatki o količini in vrednosti dosežene proizvodnje.

Da bi bili člani kolektiva valjarne 1300 čim bolj seznanjeni s problematiko obrata, je DS EE na svoji seji sprejel sklep, da bodo vsak ponedeljek na oglasnih deskah objavljali novice iz EE. Tako bo kolektiv sproti obveščen o vseh pomembnejših spremembah, ukrepih, problemih ter kadrovskih vprašanjih.

(Op. uredništva: Sklep DS EE valjarne 1300 je pomemben in zanimiv, in bi ga lahko posnemale tudi ostale ekonomske enote v železarni.)

V obratu bodo namestili tudi nekaj zaklenjenih skri-

nij, ki bodo namenjene za pritožbe, prošnje in predloge članov kolektiva pod pogojem, da bodo prispevki podpisani s polnim podpisom, ker jih v nasprotnem primeru ne bodo upoštevali. Anonimnost pisca je zagotovljena.

DS EE je ob zaključku svoje seje še sprejel sklep, da se odpove delovno razmerje sodelavcu Zvonku Petriču zaradi kraje denarja in ure v garderobi. DS EE meni, da v valjarni 1300 za take ljudi ne more biti delovnega mesta.

Lojze Štrumbelj

EE žična valjarna

Razprava o zaščitnih sredstvih na seji DS EE

Na zadnji seji DS EE žične valjarne, so razpravljali o proizvodnih problemih v januarju in februarju, o planu izkoriščanja IV fonda za leto 1963 ter o normativu zaščitnih sredstev. Poleg članov DS EE, obratovodje, asistentov in delovodij, se je seje udeležil tudi referent za HTV tov. Svetina.

O proizvodnji v januarju je izčrpno poročal obratovodja tov. Grošelj in povedal, da je bil plan dosežen s 97,1%. Mesečni proizvodni načrt ni bil dosežen ker so morali zaradi manjše okvare pogonskega motorja zmanjšati dnevno proizvodnjo, da bi ohranili motor, ker niso imeli na razpolago rezervnega motorja. V januarju so imeli 120 ur zastojev ker so morali popraviti stikalo glavnega pogonskega motorja 900 KW, primanjkovalo je električne energije itd. Med sprejetimi sklepi, ki se nanašajo na poročilo o proizvodnih problemih v januarju in februarju, naj omenimo le sklep, v katerem je rečeno, da je menjava valjev v žični valjarni predolgotrajna in je premalo valjavcev zaposlenih za istočasno delo na vseh ogrodjih. Predlagano je bilo, da bi se tudi ostali člani kolektiva priučili za to delo, menjavo valjev pa bi lahko skrajšali s pomočjo prostovoljcev z ostalih dni.

V nadaljevanju seje so bili člani DS EE seznanjeni s predlogom investicijskega vzdrževanja v višini 17.250.000 dinarjev. Člani DS EE so se s predlogom obratovodstva strinjali in še zahtevali spremembo grebenjakov na progi 270 Ø. Grebenjake bi morali spremeniti čimprej, ker

je sedanja poraba sklopov prevelika.

Na seji DS EE so obširneje razpravljali tudi o proizvodnih stroških za leto 1962. Zvišanje proizvodnih stroškov utemeljujejo s tem, da se je spremenilo razmerje ingoti — gredice v primerjavi s planom in z odpadki. Pri valjih so imeli nekaj zvišanja stroškov tudi zato, ker so izločili garnituro valjev za kvalitete in zaradi zlomov valjev. Glavno postavko pri zvišanju stroškov predstavlja vzdrževanje zaradi povečanja cen zunanemu materialu za vzdrževanje, odstopanja planskih cen v primerjavi z dejanskimi, zaradi uvedbe enotne vrednosti za koriščenje strojev vzdrževalnih delavnic, večjih okvar med letom. Nižje stroške so imeli pri osebnih dohodkih, energiji in drobnem režijem materialu.

Referent za HTV tov. Svetina je člane DS EE seznanil z normativom zaščitnih sredstev. Podčrtal je nekatere spremembe v normativu in pripomnil, da člani DS EE lahko predlagajo nove spremembe, nato pa bo CDS na svojem zasedanju normativ sprejel ali zavrnil. Tako so upravičena delovna mesta na mrzlih tleh do čevljev z železnimi kapičami in gumijastimi podplati. Nošenje čevljev je predvideno za dve leti, eno vmesno popravilo pa plača podjetje. Ob analizi nezgod so ugotovili, da jih je bilo največ na progi 270 Ø in sicer na zgornji strani roke. Nezgode bi lahko zmanjšali, če bi uvedli primerne rokavice, saj so ugotovili, da so tisti delavci, ki rokavice že uporabljajo, utrpeli manj nezgod. Razpravljali so še o ščitnikih za oči ter o čeladah z očali. Člani DS EE so imeli pripombe, da ščitniki niso primerni, ker se v vročih poletnih mesecih preveč orosijo. Mnenja so bili tudi, da bi morali stremeti za izboljšanjem kvalitete zaščitnih sredstev. Imamo tudi nekaj takih delavcev, ki cokol ne morejo nositi. V takih primerih naj bi invalidska komisija ugotovila vzrok in predlagala, da namesto cokol prizadeti delavci nosijo čevlje.

Ob razpravi o zaščitnih sredstvih so bili člani delavskega sveta mnenja, da se delavec v čevljih bolje počuti kot v cokolah, zato so predlagali, da bi jih zamenjali s čevlji.

Obvestilo vsem volivcem jeseniške komune

Splošni volilni imeniki so bili pred 5 leti zadnjič pregledani. Na podlagi določb zakona o volilnih imenikih so dolžni pristojni organi v mesecu marcu letos opraviti splošno revizijo in prepis volilnih imenikov; ta je tokrat obenem priprava za volitve. Volilni imeniki morajo biti v določenem roku zaključeni in predloženi v potrditev občinski komisiji za volilne imenike.

Predstavniki krajevnih in stanovanjskih skupnosti naj skupno s hišnimi sveti organizirajo pregled vpisa svojih volivcev v volilnih imenikih.

Volilni imeniki so na vpogled v času od 1. marca 1963 do 31. marca 1963 pri prijavnem uradu Občinskega ljudskega odbora Jesenice, c. Maršala Tita št. 67/I ter pri pristojnih krajevnih uradih: Rateče, Kranjska gora, Mojstrana in Zirovnica.

Pozivamo vse volivce, ki stalno ali začasno prebivajo na območju občine Jesenice, da se pripravijo o svojem vpisu v splošnem volilnem imeniku. Vloge za popravke se vložijo ustno ali pismeno pri oddelku za občno upravo — ObLO Jesenice, ki vodi volilne imenike.

ObLO Jesenice

Namesto norm naj bi poiskali boljšo obliko nagrajevanja

Pred kratkim je bila v konstrukcijski delavnici 9. redna seja zbora ekonomske enote. Člani kolektiva so najprej poslušali poročilo DS EE za dobo med dvema zboroma EE, nato so obravnavali način obračunavanja plačanih dopustov in razpravljali o normativu zaščitnih sredstev. Dnevni red je bil razširjen za eno točko, ki je bila hkrati tudi najbolj zanimiva.

Že v poročilu delavskega sveta, o delu v zadnjem obdobju, je bilo rečeno, da so že v decembru obravnavali predlog za ukinitve norm v konstrukcijski delavnici, vendar takrat niso sprejeli ustreznega sklepa. Na 9. seji je vprašanje norm na čelu. Makovec, ki je tudi zahteval, da se navzoče delavce seznanijo z njegovim predlogom na seji DS EE. Dejal je tudi, da ljudje z normami sedaj niso zadovoljni in bi bilo vseeno, če bi mojster sam delil odstotke. Delovni učinek ne bo manjši, četudi ne bi imeli norm, tiste pa, ki ne bi hoteli delati, lahko kaznujemo z odpovedjo delovnega razmerja. Ako bi norme presegali tudi v bodoče tako kot sedaj, osebni dohodki ne bi bili mnogo večji, ker bi se v istem odnosu zmanjšal odstotek po enoti izdelka.

O problematiki norm je razpravljalo več članov kolektiva, omenimo pa naj le razpravo tov. Mesariča, ki je obrazložil formiranje osebnega dohodka za vzdrževalce in dejal, da je sedaj odvisen od opravljenih ur ter povprečja po enoti izdelkov proizvodnih obratov.

Poudaril je tudi, da tak način formiranja osebnih dohodkov ni dovolj stimulativen. V ilustracijo je še navedel, kako bi lahko manipulirali z osebnimi dohodki, kajti za neko delo bi lahko porabili več izdelavnih ur in prejeli več denarja. Možno je tudi, da bi za isto delo porabili manj delovnih ur in prejeli manj denarja, toda naš namen ni, da bi tako ustvarili osebne dohodke. Prav bi bilo, da merodajne službe v podjetju, ki se ukvarjajo z osebnimi dohodki, ugotovijo, kakšen način formiranja osebnega dohodka bi bil najbolj primeren. Ob glasovanju za to, ali bodo imeli v konstrukcijski delavnici še norme ali ne, se ne bi smeli ozirati na druge oddelke, ker delajo v drugačnih pogojih in imajo določene roke, ki pa so tako kratki, da morajo delati še bolj, kot pa če bi bile norme.

V razpravi je sodeloval tudi obratovodja tov. Korenini in dejal, da so v konstrukcijski delavnici vedno imeli neki stimulans za večjo storitev in bi rad dobil odgovor na vprašanje, kje so vzroki, da delavci predlagajo ukinitve norm. Morda način normiranja ni najboljši ali pa norme niso pravilno postavljene itd.

Delavci zatrjujejo, da nimajo ničesar osebno proti normiranci, toda vseeno vztrajajo pri predlogu, da se normu ukinejo. Ob zaključku je bil predlog za ukinitve norm izglasovan, nato pa so še izvolili za novega predsednika zbora EE tov. Janka Šilerja, za podpredsednika pa tovariša Franca Šmida.

Za 18 milijonov dinarjev vezanih sredstev v priročnem skladišču

Na zadnji razširjeni seji kolegija, grupnih vodstev in vodstev obratov, je bilo iz razprave razvidno, da z decentralizacijo skladiščne službe in prenosom raznega materiala na priročna skladišča še vedno ni bilo rešeno vprašanje zalog, ki vežejo precejšnja sredstva.

Pri pregledu raznega materiala (postavka R-3), orodja v rabi itd. smo v ročnem skladišču šamotarne ugotovili za 18.274.381 dinarjev vrednosti. To je izredno velika vsota za našo ekonomsko enoto, ki bi jo vsekakor morali znižati. Pregled je pokazal, da je za preko 2 milijona dinarjev vrednosti v Segerjevih piramidah za kontrolo žganja šamotne in dinas opeke, 5 milijonov so vredne razne plošče, kvalitete OCR, za zamenjavo obložnih plošč modelov stiskalnice Pauker. Poraba teh plošč je sedaj minimalna, ker nam je uspelo skupaj z elektroodnim oddelkom izrabljene plošče navariti s posebno elektrodo, jih ponovno obdelati, da so spet uporabne. Ostalo vrednost predstavljajo razni ležaji, brusilne kolute, medenaste in jeklene puše, vijaki, žične mreže in podobno.

Poseben primer je vprašanje papirnatih vreč. Centralno skladišče jih noče imeti na zalogi ter jih mora prevzeti obrat in tako je obrat obremenjen še za to.

Menimo, da bi bilo treba rezervne dele centralizirati in tako razbremeniti del obratnih sredstev, ki bi jih lahko vložili v obratovalna sredstva. Po drugi strani pa bi lahko imelo vodstvo centralnih skladišč pregled nad rezervami in bi morda marsikatero naročilo bilo nepotrebno, če bi evidenca poka-

zala, da ga imamo v skladišču. Centralizacija pa bi tudi omogočila centralnim skladiščem pravo vlogo, ki ne bi več predstavljala le trgovino na debelo, obratna priročna skladišča pa trgovino z mešanim blagom.

R. S.

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 15. marca od 12. ure do 22. marca do 12. ure.

Zahodni del Jesenic: dr. Alojz Jenko, Jesenice, Cesta maršala Tita 84, tel. 277.

Vzhodni del Jesenic: dr. Avgustin Tancar, Jesenice, Cesta maršala Tita 27, telefon 278.

Iz jugoslovanskih železarn

METALSKI ZAVOD "TITO" SKOPJE

Tudi v skopski železarni so začeli s pripravami za izdelavo statuta. Najprej bodo izdelali teze in osnovno vsebino prednačrta statuta in to dali v razpravo celotnemu kolektivu. Na osnovi pripomb in rezultatov razprav v kolektivu bodo izdelali prednačrt, ki ga bodo pregledale pristojne komisije in upravni odbor ter ga ponovno dale v razpravo celotnemu kolektivu. Poskrbeli bodo, da bodo v razpravah o prednačrtu v celoti sodelovali vsi obratni delavski sveti in člani posameznih obratov, tovarniški sindikalni odbor in sindikalne podružnice, tovarniški komite in osnovne organizacije, mladinska organizacija, strokovni kolegij in drugi.

RAZPIS

MEDOB RATNEGA TEKMOVANJA V SMUČARSKIH TEKIH

Prireditelj: Komisija za šport pri Izvršnem odboru sindikalne organizacije Železarne Jesenice.

Delegat: bo določen pred tekmovanjem.

Organizator: Smučarski klub Rateče-Planica.

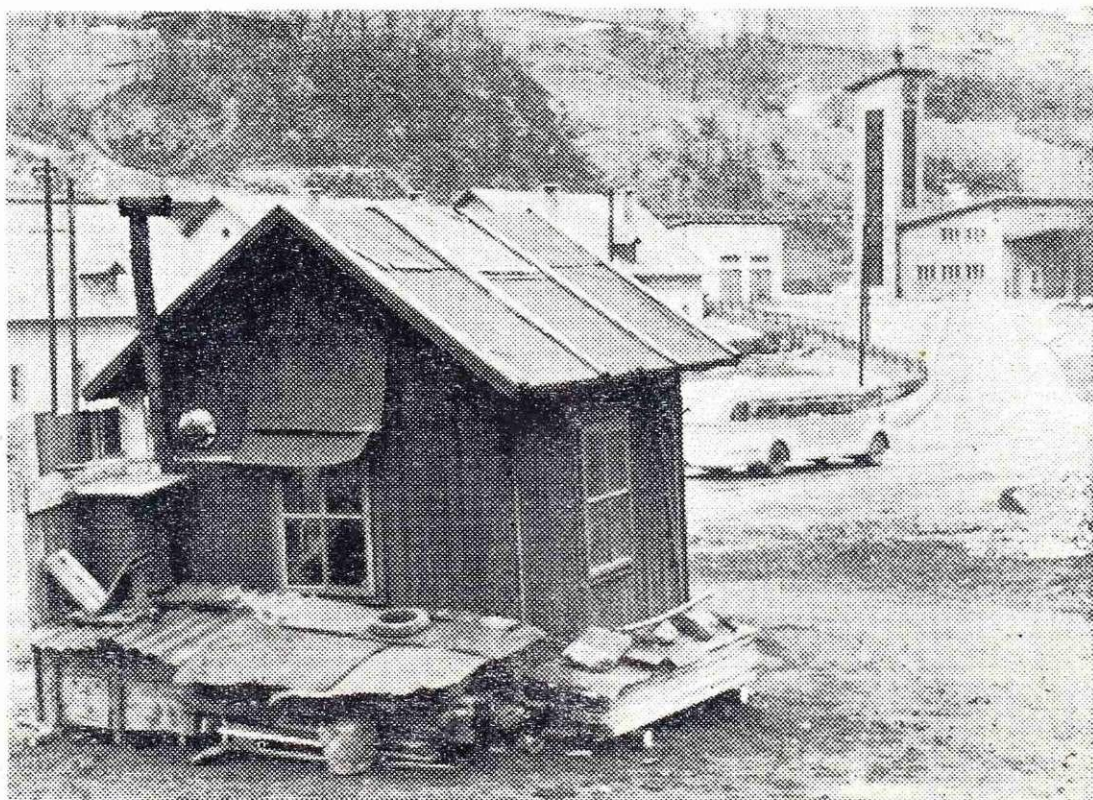
Kraj in čas tekmovanja: Rateče — pri gostišču Mojmir dne 31. 3. 1963 ob 10. uri.

Prijave: Načelne prijave po obratih pošljite do 30. 3. 1963 na naslov: Alojz Mlinar, projektivno-konstrukcijski biro, telefon 496; poimenske prijave 2 uri pred začetkom na kraju tekmovanja.

PROPOZICIJE:

- tekmovanje velja za medobratno prvenstvo železarne;
- število tekmovalcev je neomejeno; za ekipno uvrstitev štejejo rezultati treh tekmovalcev iz kategorije tekmovalcev brez tekmovalnega razreda;
- tekmovalne kategorije:
 - a) tekmovalci s tekmovalnim razredom (velja zadnji bilten SSJ),
 - b) tekmovalci brez razreda;
- tekmovalci z razredom tečejo na progi 6 km, tekmovalci brez razreda tečejo na progi 3 km;
- v obeh kategorijah tekmujejo tekmovalci za posamično uvrstitev, prvi trije iz vsake kategorije prejmejo diplome in praktična darila;
- posebej se ocenjuje masovnost udeležbe in sicer odstotek tekmovalcev iz obeh kategorij na stalež obrata;
- na osnovi uvrstitve tekmovalcev na tem tekmovanju bo sestavljena ekipa za predvidena medkolektivna tekmovanja;
- ostale določbe po pravilniku za medobratne športne igre, v kolikor niso v nasprotju s temi propozicijami.

Komisija za šport pri IO
sindikalne organizacije
Železarne Jesenice

Tik ob cesti I. reda stoji lesena baraka, ki našemu železarskemu mestu prav gotovo ne čela časti

V restavraciji »Dalmacija« na Jesenicah so se ob dnevu žena zbrale naše sodelavke iz ša-motarne in valjarne

V jedilnici prometnega oddelka so se ob mednarodnem prazniku zbrale naše sodelavke s prometa

V veliki dvorani delavskega doma pri Jeleni so se zbrale uslužbenke iz ekonomske enote upravnih služb. Zbranim članicam našega kolektiva je čestital k prazniku glavni direktor inž. Matevž Hafner, nato pa je spregovoril še predsednik sindikalnega odbora tov. Vin-ko Kunšič. V kulturnem programu so sodelovali Tine Rant z recitacijo Mateja Bora »Ro-ška balada«, baritonist Andrej Kosem, ki je zapel Vilharjevo pesem »Mornar« na bese-dilo dr. Franceta Prešerna, pri klavirju pa ga je spremljal Lojze Savinšek. Za zaključek pa je za zabavo poskrbel Gregor Vajs. Na proslavi so nagradili tudi najstarejši usluž-benki Zofko Vergles in Alice Zvegelj

V naši železarni je bilo mnogo proslav v počastitev med-narodnega ženskega praznika. V zgornjih prostorih Kazi-ne so se zbrale sodelavke iz cevarne, pozdravil pa jih je obratovodja tov. Komljanec

Praznovali smo 8. marec - dan žena

Proslave dneva žena so le-tos zavzele širši obseg. De-lavski dom, Kazina, hotel Pošta, Podvin, Vitranc in še drugi družbeni in turistični prostori so bili prizorišče ve-selega razpoloženja in raz-igranosti.

Sindikalni odbori in obra-tovodstva, ali bolje rečeno sodelavci, so skladno z mož-nostmi pripravili primerne proslave. Nekaj proslav je bilo kar v obratih. Na pro-slavah so govorili o pomenu 8. marca, o položaju žensk v naši družbi, o nalogah, ki nas še čakajo za popolno uvelja-vitev enakopravnosti žensk. Recitacije, solospeli in zbo-rovke pesmi so dopolnjevale slavnostni del proslav. Ob po-grnjenih mizah in postrežbi je stekla sproščena beseda kot le malokdaj, zadonele so poskočne melodije in dvora-ne so oživele. Vse se je vr-telo.

Vseh proslav ne moremo opisati, prav pa je, da po-vedemo nekaj o večjih prosla-vah. Na predvečer praznika je bila centralna proslava v gledališču, na kateri je na-stopil pevski zbor »France Prešeren« iz Kranja. Pred koncertom pa je tov. Dolka Boštjančičeva, članica sekre-tariata republiške konference za družbeno aktivnost žensk, v izčrpnem referatu pojasni-la pomen dneva žena ter pri-kazala v nekaj številkah pro-

bleme okrog zaposlitve žensk v naši komuni.

Grajala je tiste tovariše, ki so sicer zelo aktivni, so ved-no za enakopravnost žensk, vendar le bolj iz formalnih razlogov in nimajo posluha za probleme zaposlene žene in natihoma smatrajo, da je žena ustvarjena le za dom in otroke, skratka za to, da je njemu in otrokom na voljo. Opozorila je na politiko pol-ne zaposlitve delavske druž-i-ne, to pa pomeni, omogočiti zaposlitev tudi tistim ženam, ki doslej niso imele te mož-nosti.

Razmerje zaposlenih žensk v primerjavi z moškimi je na Jesenicah 26:74 in najnižje v Sloveniji, čeprav so Jesenice med najbolj razvitimi komu-nami.

Takšno stanje pa po mne-nju tov. Boštjančičeve ni od-raz nizke zavesti naših žensk, ki ne bi želele ekonomske enakopravnosti, temveč mno-ge zastoj iščejo zaposlitev in to v času, ko na Jesenicah tako primanjkuje moških de-lavcev. Vprašala je: »Ali ne obstaja nekaj, kar v gospo-darski politiki komune in po-litiki delovnih organizacij ni v redu?«

Od proslav v železarni pa naj omenimo proslavo v dvo-rani delavskega doma pri Je-lenu, ki jo je organiziral sin-dikalni odbor upravnih služb (Nadaljevanje na 5. strani)

»Poroči se, to je najboljša rešitev«

Ne bi napisala teh vrstic, če me k temu ne bi privedlo razmišljanje ob izjavi mlade, še ne dvajsetletne sodelavke, članice našega kolektiva.

Ker ji je šola delala nekoliko preglavic, je bila prepričana, da bo tudi brez večje izobrazbe dobila zaposlitev. Tako se je vključila v kolektiv naše železarne že pred leti, vendar ji priučitev na delovnem mestu ni prinesla zadovoljstva. Delo sicer ni naporno, vendar je potožila, da je tam večer prepil. Ona pa ima bolne ledvice.

Svetovala sem ji, naj poskuša menjati delovno mesto ali se sploh prekvalificirati. Prikimala je, čez čas pa zamisljeno dodala: »Pravijo, naj se kar poročim! Presemetil me je ta nenavadni prehod na popolnoma drugo temo razgovora in molčala sem, misleč, da mi bo o tem kaj več povedala. Pa me je samo vprašujoče pogledala. Doumela sem, da naj bi bil to izhod iz njenega sedanjega položaja.

Tedaj sem se zamislila tudi jaz. Spomnim se je še dobro, kako se je kot dekletce rada ukvarjala z otroki, kako je vedno trdila, da bo varovala dojenčke in so ji pri tem oči navdušeno žarele. Kar vidim jo, kako bi se zadovoljno sukala kot otroška negovalka med vekajočimi štručkami v kakšnem otroškem oddelku. Kako, da si ni izbrala poklica, ki jo je veselil še kot otroka? In čemu bežati sedaj v zakon, morda samo zaradi tega, ker nima pravega poklica? Ali je res že vse zamujeno? Ne, sedaj še ne, toda čez nekaj let bi najbrž sooznala, da je zamudila svoj čas.

Minuli so časi, ko se dekletom ni zdelo vredno doseči neki poklic in opraviti potrebne šole, ker so se nadejale, da se itak prej ali slej poroče in ostanejo doma. Danes je tako mišljenje zgrešeno in stremimo za tem, da bi mladina dojela, da je vsak poklic v naši družbi sestavni del človekove osebnosti.

Pri tem pa pozabljamo na nekaj: pravočasno usmerjanje v poklice. Že otrok naj bi dobival vsaj rahle pobude za razvijanje poklicnega zanimanja, ki je sicer v šolski dobi še nestalno, ima pa že svoj razvojni pomen. Često nastopa težnja po čimprejšnji zaposlitvi zaradi finančnih razmer v družini. Ostaja pa vendarle še možnost, da se mladina naknadno izobražuje v večernih šolah in tečajih ali preko dopisnega šolanja. Predvsem dekleta bi morala stremeti za tem, da si pridobije znanje in izobrazbo za samostojni poklic, še preden se poroče, kajti pozneje se pojavljajo že druge obveznosti.

Dejstvo, da se dekleta po poroki ne odpovedo svojemu poklicu in ostanejo v službi, ni prehodnega značaja. Dvig

življenjskega standarda posameznih družin je mnogokje pogojen z zaposlitvijo žene. Čas in razvoj nosita s seboj nove zahteve in nove potrebe, ki jih ni moč zaustaviti. To je neizogibna posledica gospodarskega in družbenega razvoja. Nova generacija pa še celo stopa v dobo vse večje mehanizacije in avtomatizacije. Zato pa bi tudi vse naše družbene organizacije v sodelovanju z mladinsko organizacijo morale aktivneje poseči v problematiko in politično vzgojni značaj orientacije pri izobraževanju mladine. Tu mislim na analizo

glede usmerjenosti gospodarstva, na njegovo bodočo perspektivo, kakšne strokovne kadre bomo potrebovali iz vrst predvsem ženske mladine. Iz tega pa bi sledila tudi prilagoditev sistema šolstva potrebam po ženski delovni sili.

Če k temu ne bomo resneje pristopili, se bomo še čez deset in več let ponovno srečevali z istimi problemi in istimi vprašanji, kot danes, ko se velik del že poročenih žena želi ponovno zaposliti, pa nimajo za to potrebne kvalifikacije.

MI

Iz jugoslovanskih železarn

ŽELEZARNA ILIJAS

Po temeljitih analizah dosedanjega dela v Železarni Ilijaš predvidevajo, da bodo v letošnjem letu povečali obseg proizvodnje za 32,94 odstotka in produktivnost za 38,90 %. Prav tako predvidevajo občutno povečanje ekonomičnosti in poslovanja, kar bodo dosegli s tem, da bodo uporabili več cenenejše rud iz bližnjih rudnikov namesto uvoznih, povečali vložek aglomerata, da bi znižali porabo električne energije in zmanjšali odstotek izmečka v livarni cevi za 4 odstotke ter podobno. Če bodo uspeli prodati vso blagovno proizvodnjo, bodo ustvarili blizu 10,5 milijard dinarjev bruto prometa.

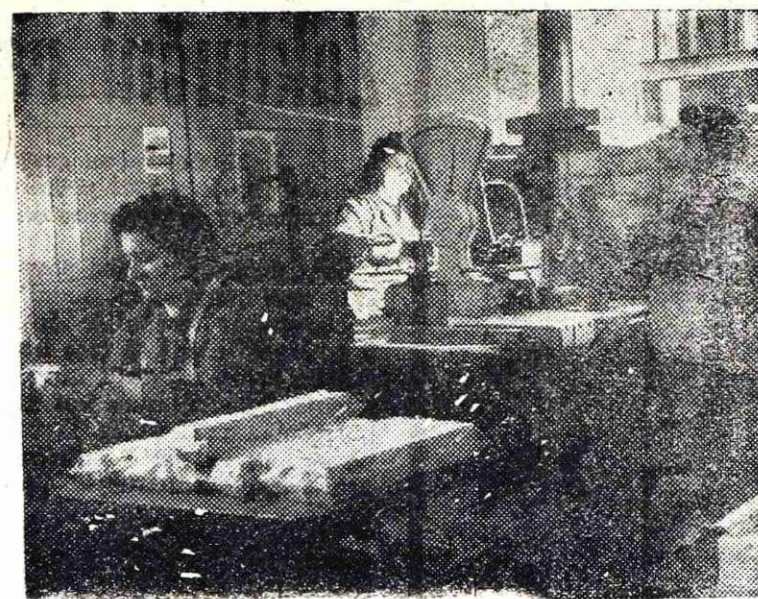
ŽELEZARNA SMEDEREVO

Kadrovska služba v tej železarni zelo skrbi za izobraževanje. Imajo center za strokovno izobraževanje delavcev, ki je s tečajih in seminarji mnogo prispeval k izobraževanju kadrov. Toda pri izobraževanju drugih niso pozabili tudi na sebe. Sa-

mo eden je v njihovem kolektivu, ki ne obiskuje nobene šole. Ostali so vpisani na pravni, ekonomski, prirodoslovno matematični fakulteti, VPS, kadrovske šoli, srednji ekonomski in osnovni šoli. Od vseh teh je le eden študent podjetja, vsi ostali pa skrbijo za svojo izobrazbo izredno in sami.

RUDNIK IN ŽELEZARNA VAREŠ

Skupna vrednost zaloge surovin, potrošnega materiala in rezervnih delov je znašala ob koncu lanskega leta več kot milijardo dinarjev. V skladiščih je največ rezervnih delov in so zaloge, ki so se v osmih mesecih lani povečale za 84 milijonov dinarjev, tako da so imeli ob koncu lanskega leta za 200 milijonov viška v skladiščnih rezervnih delov. Ta problem bodo poskušali rešiti z organizacijo dobre centralne prioritete dela in postopno finalizacijo strojev. Prav tako na bodo zaostri tudi postopek nabavljanja rezervnih delov.

Naše sodelavke v oddelku bele pločevine

Marec — mesec poklicnega usmerjanja

Vsako leto Zavod za zaposlovanje na Jesenicah, v okviru katerega dela tudi služba za poklicno usmerjanje, popestri in okrepi v mesecu poklicnega usmerjanja svoj program in delo.

Letos bo Zavod za zaposlovanje organiziral javno prireditev z naslovom »Spoznavaj poklice in gospodar-

stvo komun«, pri kateri bodo sodelovale ekipe iz vseh osnovnih šol in gimnazije. Povečana aktivnost v tem mesecu se kaže tudi v medsebojnih tekmovanjih posameznih šol v tem, kdo bo organiziral več posameznih oblik s področja poklicnega usmerjanja. Razpisane so tudi nagrade za najboljši spis s tematiko o poklicih.

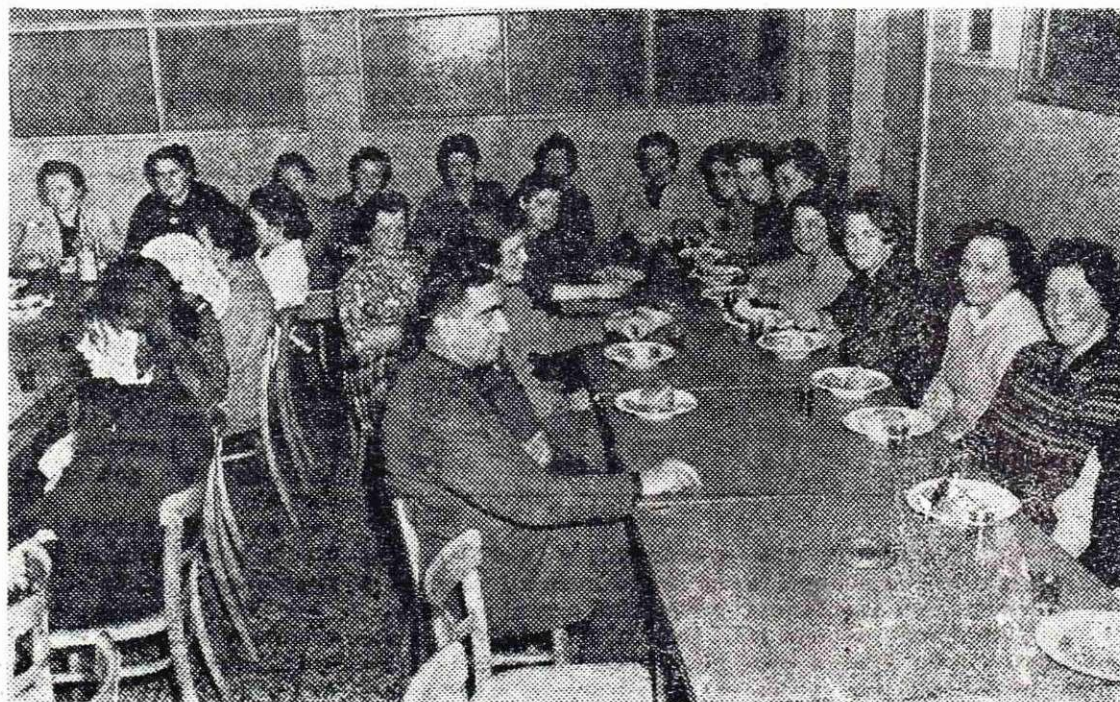
Lani je dobilo 340 mladincev in staršev na jeseniškem zavodu poklicni nasvet in informacije. Na posameznih šolah je 21 različnih predavateljev na 52 predavanjih pripovedovalo mladini o osmih razredov o poklicih in možnostih za nadaljnje šolanje. Psiholog je testiral 176 kandidatov in jim svetoval najbolj primeren poklic po ugotovljenih sposobnostih.

Poklicno usmerjanje bi moralo dobiti svoje pravo mesto in podporo vseh gospodarskih organizacij in ustanov, ki bi morale same izvesti propagando in povedati mladim ljudem vse dobre in slabe strani posameznih poklicev, da bi se lažje in pravilno odločili.

Franc Ban

ŽELEZARNA ZENICA

Kolektiv zeniških železarjev je 13. februarja slavil veliko delovno zmago. Tega dne so prvič v naši državi odlili 57.400 kg težek ingot. Samo kokila, v kateri so ingot odlili, je bila težka 30 ton. Za prvim so odlili še tri take ingote, iz katerih bodo v kovačnici skovali 30-tonsko os za ladijski vijak in sicer za potrebe ladjedelnice 3. maj na Reki. Ogrevanje, prenašanje in oblikovanje na 1850-tonski stiskalnici v kovačnici je potekalo brez težav, zahvaljujoč nesebičnemu prizadevanju vsega kolektiva. Omeniti je treba, da samo največje evropske jeklarne lahko izdelajo tako težke ingote.

S proslave dneva žena v ekonomski enoti hladna valjarna-žičarna

PRAZNOVALI SMO DAN ŽENA

(Nadaljevanje s 4. strani)

za svoje sodelavke, udeležile pa so se je tudi sodelavke z Javornika. Prvi je govoril glavni direktor inž. Matevž Hafner in med drugim izrekel priznanje ženam, ki poleg obveznosti doma v družini vestno izpolnjujejo vse delovne naloge v tovarni in se jim tudi toplo zahvalil za njihovo delo.

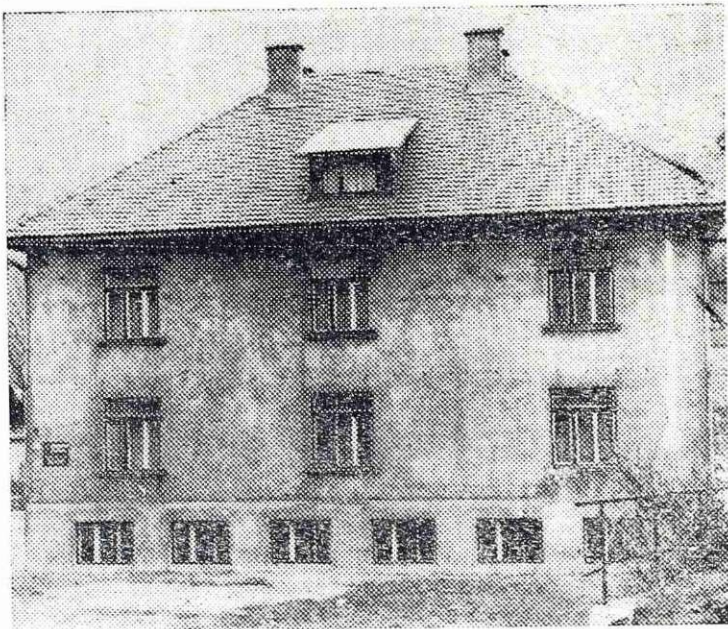
Sindikalni odbor pa je nagradil dve najstarejši uslužbenki in sicer Zofko Vergles in Alice Zvegelj. Tov. Zvegljeva se je v imenu obeh zahvalila z besedami: »Želim, da bi še mnogo tovarišic doseglo takšen ali še daljši delovni staž v našem podjetju, njih delo pa naj pomeni čim večji prispevek k uspešnosti podjetja, k razvoju socialistične skupnosti.« Z. P.

Zaključni račun za gospodarsko leto 1962

Zaključni račun gostinske enote »Železar« za gospodarsko leto 1962 prikazuje celotni dohodek 463.992.750 dinarjev in poslovne stroške 388.015.633 dinarjev.

Brez dvoma bo treba povečati zanimanje neposrednih proizvajalcev za boljše delo v gostinski enoti. S tem bomo ne samo ustvarili boljše pogoje tako za sebe kot za potrošnike naših uslug. Treba bo skrbeti za bolj kvalitetne storitve, gospodarnejše po-

tem mislim predvsem na ukrepe, ki jih bo morala sprejeti komuna, da bi izpolnili predvidevanja zveznega družbenega plana za letos glede stabilizacije tržišča. Značilno je, da so se dražili prav sadje, zelenjava in ostali poljski pridelki, ki jih po količi-

V tej stavbi ima svoje prostore vodstvo gostinske enote »Železar« kateri smo danes posvetili kar dve strani našega časopisa, prepričani, da ju bodo vsi bralci z zanimanjem prebrali

slovanje z materiali in doseči primerno kvaliteto hrane in uslug. Za vse to pa bodo potrebni zelo koreniti ukrepi. Prav tako bodo morale posamezne sestavne enote biti zelo previdne tudi pri trošenju sredstev nasploh, zlasti pri tistih, ki obremenjujejo osebne dohodke.

Slabosti, ki jih ugotavljamo pri našem delu, so predvsem rezultat neprestanega zviševanja cen osnovnim živilom, zlasti kmetijskim pridelkom, kar je lani najbolj vplivalo na rezultat poslovanja. Živila so se v celoti podražila za 22 % v primerjavi z letom 1961. Najbolj občutna je bila podražitev pri jabolkah in sicer za 109 %, povrtinini za 87 % in jajcih za 80 %.

Naša ekonomska enota tudi še ni učinkovito in dosledno rešila princip delitve dohodka in meril delitve po delu. Zlasti pomembno vprašanje, ki vpliva in ovira zanesljivo poslovanje, so odnosi v cenah na domačem tržišču. Prisvojcevi:

	leto 1961	leto 1962
člani kolektiva	1223	1317
družinski člani	740	549
otroci	332	376
upokojenci	114	138
skupaj	2409	2380

Osrednji problem v preteklem letu je bila nepopolna in neenakomerna zasedenost počitniških domov, ki nam je nekoliko skazila bilanco prometa in dohodka ter povečala stroške za osebne dohodke. Vprašanje bolj popolne

ni poleg mesnih izdelkov največ uporabljamo v menzah. Da bi vsaj deloma preprečili porast cen, smo bili včasih primorani nabavljati nekatere kmetijske pridelke izven naše občine.

Lani smo porabili 28.003 kg moke, 55.556 kg sladkorja, 162.452 kg mesa in mesnih izdelkov, 31.971 kg masti, 162.027 klobas, 238.402 l alkoholnih in brezalkoholnih pijač, 208.136 kg krompirja, 16.484 kg testenin in 40.796 kg fižola.

V naših počitniških domovih so bile lani cene uslugam prilagojene cenam živilom na tržišču v bratski republiki. Je pa to področje dela, ki mu doslej še nismo posvetili potrebne sistematične obdelave. Za delno rešitev bomo morali bolj racionalno izkoristiti zmogljivosti, zmanjšati poslovne stroške in diferencirati cene. Lani in predlanskim je v naših domovih letovalo naslednje število članov kolektiva in njihovih

zasedenosti v letošnjem letu bo treba reševati skupno s pristojnimi organi podjetja.

Odpraviti bo treba samska stanovanja v lesenih barakah in začeti graditi samske garsonjere. Prav tako bomo morali vlagati večja sredstva za to;

popravila na poslovnih stavbah samskih domov. Vzponredno s tem bomo morali skrbeti tudi za kvalitetno zadovoljivo čiščenje vseh poslovnih prostorov v upravi podjetja, znižati izostanke zaradi bolezni ter nujno preiti na tako delitev osebnega dohodka, ki bo pospravljalke zainteresirala za ustrezno storitev.

Gostinska enota predstavlja organsko celoto posameznih OE, ki so med seboj povezane in vsaka opravlja določeno funkcijo. Strokovnost osebja še ne odgovarja. Zato je upravičena zahteva, da izvedemo strokovne tečaje za aktivno in uspešno delovanje, za izpopolnitev strokovnih sposobnosti. Posebno pozornost bo treba posvetiti predvsem upravnikom, ki bodo morali dobiti poleg ustrezne teoretične osnove tudi solidno prakso, saj je uspeh OE odvisen najbolj od teh kadrov.

Od vseh nalog, s katerimi naj bi povečali poslovni

uspeh, je trenutno največja ureditev finančnega proračuna stroškov in dohodkov za leto 1963. Marsikaj bo morala naša enota storiti sama, marsikaj pa ne bomo mogli doseči brez ugodnejših splošnih pogojev poslovanja, ki so hkrati skupni tudi za podjetje, ki bo moralo prav v tem nuditi največjo pomoč. To so glavni pokazatelji, ki so v večji meri vplivali na dosežen rezultat poslovanja v preteklem letu in v letošnjem letu terjajo pozornost celotnega delovnega kolektiva gostinske enote in njenih samoupravnih organov. Omeniti bi sicer moral še tople obroke ter razdeljevanje gazirane vode, sladke kave in mleka, kar pa je obravnavano posebej v današnji številki. Vse obravnavane probleme in vprašanja bomo morali rešiti in prilagoditi splošnim načelom ter predpisanim normam poslovanja.

Jože Frece

Topel obrok preskrba

To je vprašanje, ki zelo zanima neposredno ves kolektiv. Zato bralcem že zdaj posredujemo glavno vsebino predloga za ureditev toplega obroka, ali preskrbe delavcev z malicami, ki je rezultat javne razprave o regresih in proizvodovanj v ostalih jugoslovanskih železarnah. Po 15. aprilu naj bi delavce oskrbovali z malico v eni od naslednjih oblik:

a) samopostrežba s kvalitetnim toplim obrokom, poleg katerega bi bile v določenih obratih odprte tudi kantine;

b) prodaja standardnih malic, toplih jedil, slaščic, toplih in mrzlih napitkov (brezalkoholne pijače) v kantinah v obstoječih jedilnicah.

Pri prvi obliki bi bila delitev toplega obroka naslednja:

— na dopoldanski dnini bi bilo odprtih 8 razdelilnic namesto dosedanjih 9, ker bi združili jedilnici martinarna I in II. Vprašanje je, če se bo kolektiv jeklarne odločil za to združitev;

— na popoldanski dnini bi bile odprte od sedanjih 8 le 4 jedilnice in sicer jedilnica v martinarni, jedilnica v livarni, kateri bi bili priključeni jedilnici šamotarna in mehanična delavnica in jedilnica javornik I, združena z jedilnico javornik II ter jedilnica v predelovalnih obratih;

— na nočni dnini bi obratovale iste jedilnice kot na popoldanski dnini;

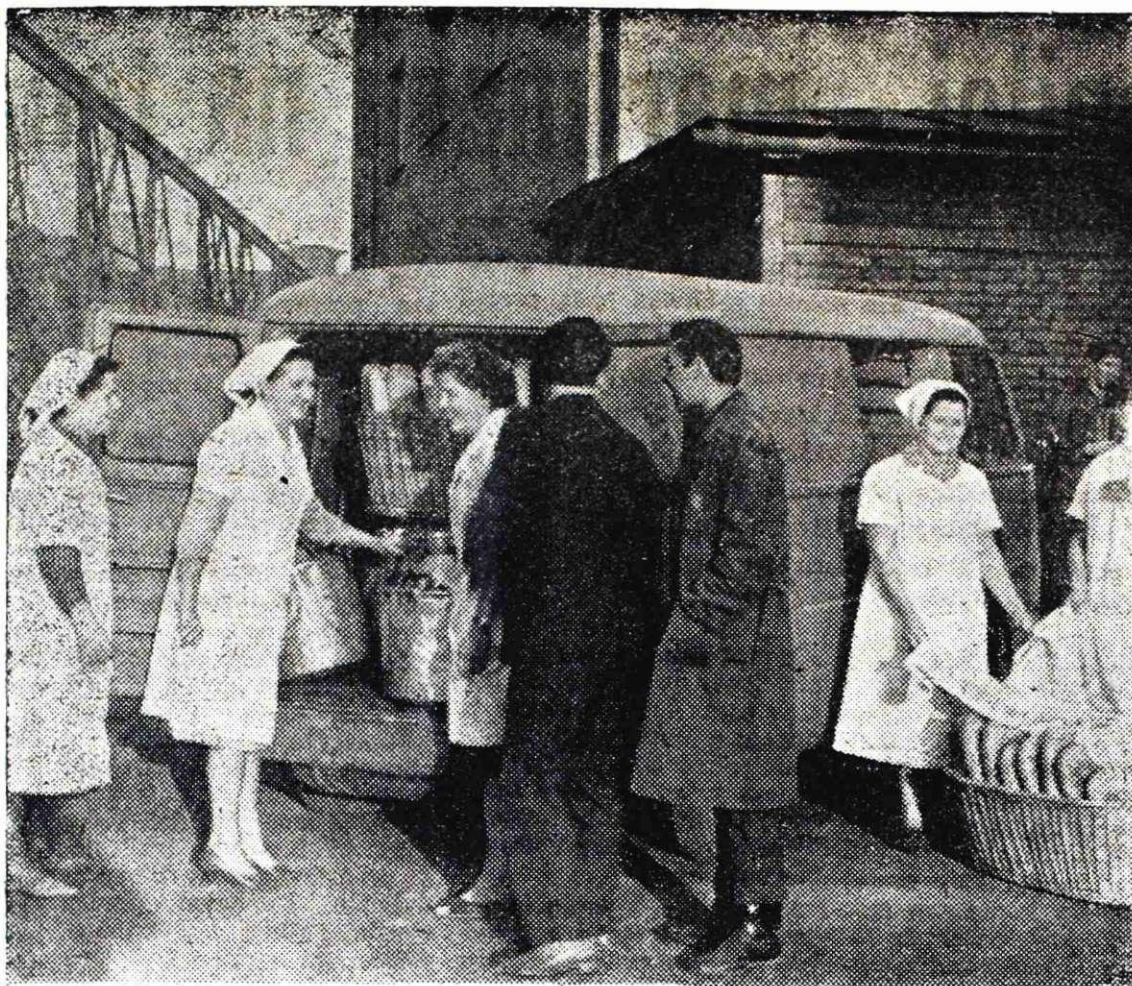
— razdeljevanje toplega obroka v nedeljah bi izvedli v jedilnici javornik I, jedilnici martinarna II in v jedilnici predelovalnih obratov;

— ob državnih praznikih pa bi razdelili tople obroke v jedilnici javornik I in v jedilnici martinarna II;

— delavci v hidrocentralah v Zasipu, Gorjah in Javorniških rovtih ter Radovni bi kot doslej prejeli enkrat na mesec mrzlo malico (konzerve, ki jih lahko prekuhajo). Delilnice v varilni žici, kamnolomu in ŽIC bi ostale, le da bi imele delilke skrajšan delovni čas.

Za obratovanje jedilnic po predlagani razvrstitvi bi potrebovali 32 delilk z 219 delovnimi urami namesto sedanjih 41 z 299 delovnimi urami. Tako bi znižali maso osebnih dohodkov letno za brutto 5.071.368 dinarjev (brez goljivega dela). Povečala pa se bo s prilagajanjem načina delitve tudi zmogljivost.

Enolončnice bi bile sestavljene po jedilnikih za vsak letni čas, ki bi jih sestavili skupaj s službo HTV za en mesec naprej zaradi pravilne razvrstitve važnih živil in pravočasne nabave. Način priprave obroka bi bil izmenoma vsak drugi dan v topli in mrzli obliki (klobasa, salama, sir, pašeta, tlačenka, sardine, mesni zajtrk in podobno). Mrzel obrok bi servirali v vrečkah iz polivinila, ali ga zavijali v odgo-

Topel obrok redno razvaža avtomobil tipa »Kombi«

ali v bodoče samo z mrzlimi malicami

varjajoč papir. Nadzor nad zadrževanjem delavcev v jedilnicah pa bi morala imeti obratovodstva preko delovodij. Hrano za delilnice, do katerih je nemogoč dostop z avtom, naj bi prevzeli za to določeni delavci iz teh obratov.

Če ostanemo pri dosedanjih ceni 30 dinarjev za obrok, kolikor plačujejo delavci, ki velja že od 15. 10. 1959, bi moral kolektiv pokriti še 88 dinarjev za posamezen obrok ali letno blizu 135 milijonov dinarjev. Če bi povečali prispevek delavcev na 50 dinarjev za obrok, bi znašal letni regres okrog 95 milijonov dinarjev za 1.500.000 razdeljenih obrokov.

Če bomo ukinili topel obrok, bi delavce oskrbovali z malico le preko kantin, ki bi poslovale osem ur na izmen v obstoječih delilnicah toplega obroka in sicer dopoldan in popoldan. Tako bi obstoječe štiri kantine glede na zelo intenziven promet povečali na šest in sicer: kantina v mehanični delavnici, ki bi poslovala dopoldne, kantina v martinarni — na dve izmeni, kantino na prometu bi preselili v šamotarno in bi obratovala na dve izmeni, kantina javornik v jedilnici javornik I — na dve izmeni, kantina v predelovalnih obratih — z deljenim delovnim časom, kantina v pokojninskem zavodu pa bi poslovala štiri ure dopoldan.

Pripomniti je treba, da bo sistem dela v kantinah sicer omogočal večji promet, ne pa večjih zalog in izbire, za-

teval pa bo hitrejšo obračunje zalog.

Glede na naše razmere in običaje bi bile kantine založene z mlekom, belo ali črno kavo, čajem in turško kavo, segedin golažem, vampi, obarami, golažem, mrzlimi malicami, sendviči, pecivom, brezalkoholnimi pijačami in tobačnimi izdelki. Dnevne ekonomske cene bi bile nižje od dnevnih cen na tržišču. Živila bi prodajali brez predhodnega naročila, plačevali pa v gotovini in z denarnimi boni, ki bi jih delavec prejel v določenem znesku od podjetja.

Delavci v vročih obratih dobijo slano gazirano vodo in sladko črno kavo, na nekaterih delovnih mestih pa tudi mleko. To je vsekakor za zdravje zelo koristno, vendar ne smemo misliti, da bo že samo mleko preprečilo zastrupljenje s svincem, zaprašitev itd. ter nadomestilo razne nujno potrebne varnostne naprave in higienske ukrepe v obratu.

Letno razdelimo 272.158 litrov mleka in 137.000 litrov gazirane vode. Zato taka delitev zahteva od službe HTV, da skladno z zakonom prouči obrazložitev enega ali drugega dodatka, če odločilno vpliva na pogoje delovnega mesta. Če bomo tudi v bodoče izdelovali gazirano vodo, potem bi ji lahko dodali malinovec, kot smo že pred časom delali. Seveda bi s tem ne dodajali več glukoza, vitaminov B1 in C ter soli, ki tudi podražujejo gazirano vodo, posebno glukosum, ki ga uvažamo. S

precejšnjo gotovostjo lahko trdimo, da je bila gazirana voda z malinovcem zelo priljubljena pijača v vročih mesecih.

Če bi razdeljevanje mleka po delovnih mestih ukinili, bi pospešili prodajo mleka v kantinah in bi se poraba v prodaji na drobno znatno povečala ob le nekoliko večji založenosti kantin. Z ukinitvijo gazirane vode pa bi lahko začeli s centralnim kuhanjem kave. Za jeseniške obrate bi v delilnico martinarne II postavili tri električne kotle (skupaj 600 litrov), za javorniške obrate pa v delilnico javornik I tri kotle (450 litrov). Za postavitev kotlov niso potrebna nobena sredstva, kavo pa bi v njih kuhali dnevno od 6. do 22. ure.

Ko se bomo odločali za predlagane predloge v obeh variantah, bomo morali upoštevati tiste, ki so v interesu delavcev in tudi z ekonomskega stališča najbolj primerni za podjetje.

Jože Frece

Resničen »vic«

8. marca sem na jeseniški pošti želel kupiti 200 znamk po 15 dinarjev. Res, da je bilo to v popoldanskem času, vendar vseeno ne razumem, da moji želji niso mogli ustreči in sicer zato, ker je baje nekdo ali neka pustila za popoldansko prodajo premalo znamk na razpolago, osatle pa je zaklenila! Pa recite, če to ni res »vic« in to resničen »vic«.

Razvažanje toplega obroka

Ne le priprava, tudi prevoz toplega obroka — enofončnice ima pri poslovanju obračunske enote Straža važen pomen. Pri prevažanju hrane iz centralne kuhinje v posamezne delilne centre moramo paziti, da se vrednost hrane čim manj spremeni, kar se pri slabem prevozu rado zgodi. Posebno občutljivo je razvažanje hrane v delilnice v slabem vremenu s snežnimi padavinami, zaradi katerih so ceste težko prevozne.

Kuhano hrano razvaža v dobro zaprtih posodah v delilnice posameznih obratov garaža Železarne Jesenice z avtom »Kombi«. To vozilo bi moralo biti glede na pomen toplega obroka v podjetju vselej v uporabnem stanju za pravočasno in točno dostavo kuhane hrane v tovarno, namesto da urejamo prevoz hrane z odprtimi kamioni.

Dne 2. 3. 1963 je bila v »Železarju« objavljena risba, ki je sicer v navedbi datumov nepopolna, ki pa je nastala sredi neprestanih pozivov po ureditvi delitve hrane, ker imajo delavci časovno odmerjen čas za malico. Teda prav takrat je bilo najtežje ugoditi tem zahtevam, zato je prišlo do zamud v naslednjih dneh:

14. 2. 1963 je bila delitev toplega obroka zamujena za eno uro, ker se je pokvaril kamion, naložen s hrano, med prevozom.

15. 2. 1963 je garaža dala v promet 3-tonski odprt kamion. Tudi ta dan je bilo razvažanje hrane na dopoldanski dnini zamujeno za 60 minut zaradi počasnega obračanja 3-tonskega kamiona in težko prevozne ceste.

16. 2. 1963 je garaža poslala isti kamion kot prejšnji dan in je že zjutraj prispel na Stražo z enourno zamudo, ki se je za nekatere delilnice še povečala, tako da je bil v delilnico ZIC obrok dostavljen ob 9.15 uri namesto ob 8. uri zjutraj.

V nedeljo 17. 2. 1963 je nastala zamuda v vsej tovarni iz naslednjih vzrokov:

Kamion za prevoz obroka je odpeljal iz garaže običajno kot vsako nedeljo ob 6. uri zjutraj. Ponoči je padel snežni plaz s streh na hiši Cesta v Rovte št. 21 in 22 in dovoz ni bil mogoč, dokler snega niso šofer avtomobila in dva naša delavca odstranili do 8. ure. Naložen kamion je odpeljal s Straže ob 8.15 uri. Med potjo je na cesti za valjarno 2400 naletel na plug, ki je oral novi sneg in se mu zaradi preozke ceste ni mogel umakniti ter je moral z obrokom nazaj na Stražo. Tako je prišlo do polurne zamude, ki se je med razvažanjem še povečala za eno uro in pol.

18. 2. 1963 je prišlo do zamude, ker je šofer obolel in prenehal voziti ob 5. uri zjutraj. Počakati smo morali na drugega šoferja, ki je prišel v službo ob 6. uri in takoj nadaljeval prevoz. Enourne zamude nismo mogli več nadoknaditi.

V naselje Straža sta sedaj speljani dve cesti, ki sta s prometnimi znaki zaprti za vsa vozila. Vsak dovoz na Stražo je kršenje cestnega

prometnega predpisa in kazniv, zato se postavlja vprašanje, kako bomo še v bodoče dovažali surovine in razvažali topel obrok.

V delilnicah toplega obroka v šamotarni, elektroodnem oddelku, ZIC, predelovalnih obratih, gasilcih, kamno-omu, gostinski enoti »Železar« je bil dne 19. 2. 1963 zamujen topel obrok 90 minut. Pred vratarjem v Trebežu je bil tovornjak s prikolico, namenjen po material v obrat 2400, ki je zaradi poledice obstal na cesti in se ni mogel umakniti v nobeno smer našemu kamionu, ki je čakal naložen s hrano od 8. do 9.30 ure.

Ob tako nastalih zamudah so bila še posebej telefonično obveščena obratovodstva, da bo razdeljevanje hrane v jedilnicah zaradi nastalih ovir prilagojeno dosegljivemu času.

Ob činiteljih, ki so vplivali na razdeljevanje hrane v jedilnicah in tako povzročili občutne zamude, smo obrazložili 19. 2. 1963 vodstvu garaže, da te nerednosti zažrejo proizvodnjo, naši enoti pa prizadevajo očitke slabe organizacije prevoza, ki jih žal ne moremo sprejeti v svoje breme. Razvažanje hrane pa mora garaža opravljati v zaprtem vozilu ter bomo v bodoče odklanjali prevoze hrane z odprtimi in neprimernimi kamioni. Vodstvo garaže je na to naše pismo dobrosedno takole odgovorilo: »Ton, ne bomo dovolili prevozov s takimi vozili in takimi kamioni, mislim, da ni na mestu. Tu so organi upravljanja in en člen te verige, ki izpolnjuje naloge družbe kot celote, ne more odločati. Mislim, da je potrebno razlikovati vlogo posameznika in družbe kot celote in upoštevati, da razpolagamo z vozovi, ki jih podjetje nabavi po finančnih sposobnostih in potrebah kolektiva!«

Ne glede na obrazloženo, činitelji, opisani pri ugotovljenih zastojih, veljajo za razvažanje hrane. Pri razvažanju tudi v bodoče ne bomo smeli zanemariti stanje in pripravljenost ustreznega prometnega sredstva, ki združuje postopke pravilne organizacije v razvažanju hrane in obtok razdeljevanja na delovnih mestih jedilnic, ki se mora razvijati v hitrem in neprekinjenem ritmu.

Hvaležni bomo za vsako opozorilo na pomanjkljivosti, ki bi jih zasledili tudi v tem okviru dela — predvsem za predloge in sodelovanje pri nadaljnji organizaciji dela in delovanja v naših obratih prehrane.

Stražo je kršenje cestnega

Jože Frece

Tehnični direktor pregleduje skripta, ki so jih prejeli tečajniki

Obratovodja martinarne inž. Avgust Karba je bil glavni pobudnik za izvedbo tečaja za topilce

Topilci - martinarji na tečaju

Preteklo soboto je bil slovesen zaključek strokovnega tečaja za topilce martinarne, na katerem so tečajniki, ki so uspešno položili zaključni izpit, prejeli potrdila o strokovni usposobljenosti za delovno mesto topilca SM peči. Izročitvi potrdil so prisostvovali poleg predstavnikov ŽIC z direktorjem Maksom Dimnikom na čelu še tehnični direktor Bogomil Homovec, direktor kadrovskega sektorja Dante Jasnič, svetovalec glavnega direktorja inž. Konstantin Rebek, šef grupe topilnic inž. Alojz Prešern ter predstavniki obratovodstva martinarne.

Tečaj je trajal pet mesecev in je bilo skupaj 311 ur predavanj. Ož pričetku tečaja se je vpisalo 58 kandidatov, vendar je kasneje iz različnih vzrokov odstopilo 25 kandidatov, tako da se je za zaključne izpite prijavilo 33 kandidatov. Vsi, ki so vztrajali do konca, so zelo redno obiskovali tečaj in tudi pokazali veliko zanimanja za strokovno gradivo. Vsak izmed kandidatov je prejel v trajno last tudi skripta

»Osnove procesa v Siemens-Martinovi peči«, ki so bila prav za ta tečaj napisana in prirejena strokovni ravni kandidatov. S pomočjo tega učnega pripomočka so lahko mnogo lažje sledili predavanjem ter predelano snov doma ponavljali.

Pri izpitih, kjer so kandidati pred komisijo odgovarjali na strokovna vprašanja v zvezi s SM procesom, je večina izmed njih pokazala, da so zelo dobro pripravlje-

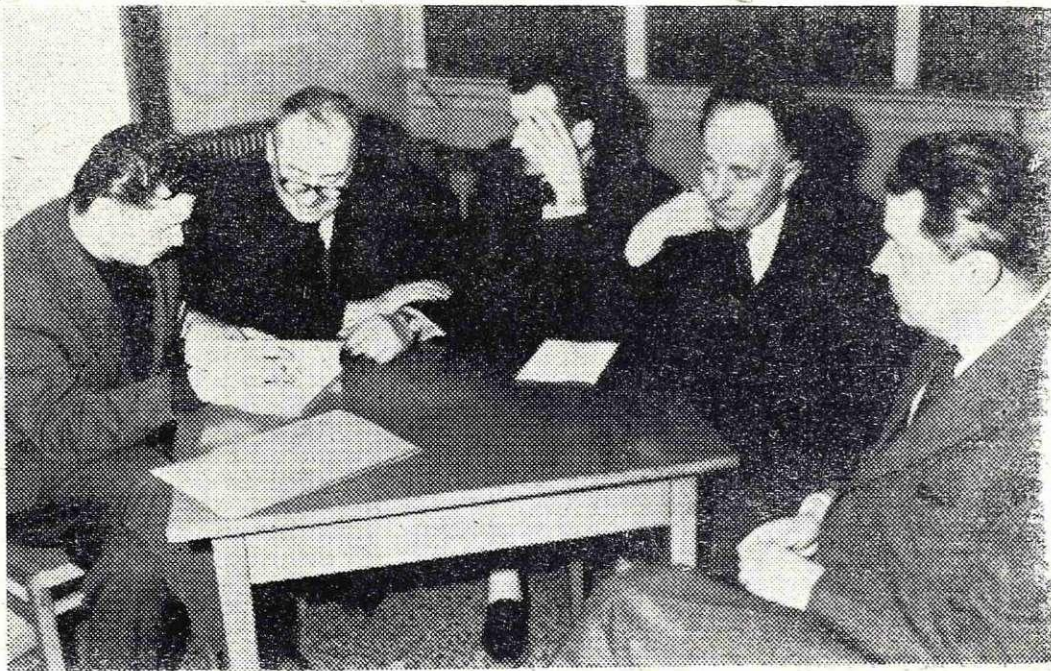
ni. Pri tem je treba omeniti, da so imeli nekateri izmed njih zelo pomanjkljivo šolsko predizobrazbo ter so kljub temu s pridnostjo in zanimanjem premagali težave, ki so s tem v zvezi nastopile.

Rezultati izpitov so bili naslednji: 3 odlični, 17 prav dobrih, 9 dobrih, 1 zadosten in 3 nezadostni. Vsi trije kandidati, ki izpita niso položili, bodo imeli čez mesec dni spet priložnost, da se ponovno prijavijo.

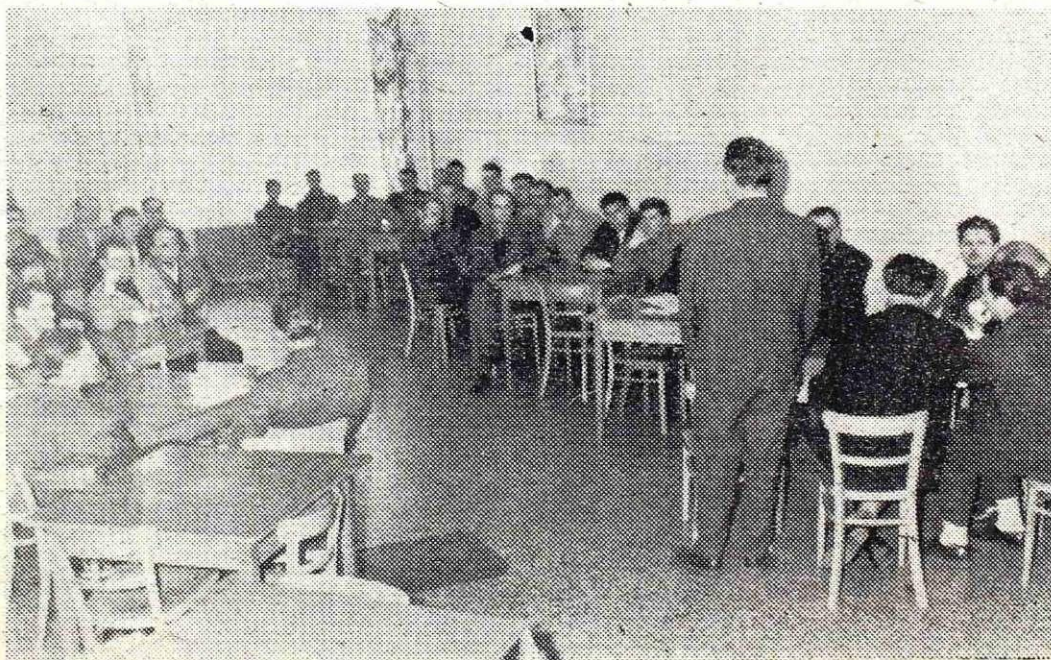
S tem tečajem smo pričeli v martinarni uvajati nov, sodoben način strokovnega izobraževanja odraslih v obratih, kakršnega narekuje sedanje stanje v naši železarni. S tem smo dali sedanjim in bodočim topilcem, ki predstavljajo za delovodji najvišji strokovni kader obrata, najbolj nujne teoretične, pa tudi praktične osnove, ki jih za uspešno opravljanje svojega dela potrebujejo.

Vzporedno z uvajanjem takšnega načina strokovnega izobraževanja bodo odgovarjajoče prilagojene tudi kadrovske politične obrate. V bodoče bo pri kadrovanju topilcev odgovarjajoča delovna sta poleg drugih fak brez dvoma določen tudi dejstvo, kako je dat za delovno mesto topilca obiskoval ter opravil strokovni tečaj. Kati s te je kandidat uspešno o strokovni tečajje dan jamstvo, da vlada osnovno strokovno z ki je za uspešno oprav delovnega mesta topilce trebno. Tisti čni kole ki so zaposlen kot p niki pri pečeh pa iz negakoli razlo niso skovali ta tečaj in o strokovni izpini nima bene možnosti, bi v nji bodočnosti sedli no mesto topa, čepr jim to po dnevem morda pripadi. Pred bodo imeli priložnost so se za to strokovno sobili, pa čepr so pžu mlajši. Moost za skovanje in uspešen ček tečaja so bili pra če pa tega ni izko se morajo zavati, da tem samim se lonemc napredovanje v delo mesta topilca to za dolgo, dokler spet izkazala ponov potre uvedbo takšne strok ga tečaja.

Seveda pa ni mor jasno, da smo topilci strokovno izobraževanj raslih na demih n še začeli, npa tuc ključili. Topil smo i kot prve zatoer se j manjkanje strovnega nja, predvsema dolo teoretičnih osv, pri vem vsakdanj delu bolj pokazalo tem rečno, da taki način strokovnega izraževan

Razdelitvi spričeval so prisostvovali tudi tehnični direktor Bogomil Homovec, tehnični svetovalec inž. Konstantin Rebek, direktor kadrovskega sektorja Dante Jasnič, direktor ŽIC Maks Dimnik, predavatelji in drugi

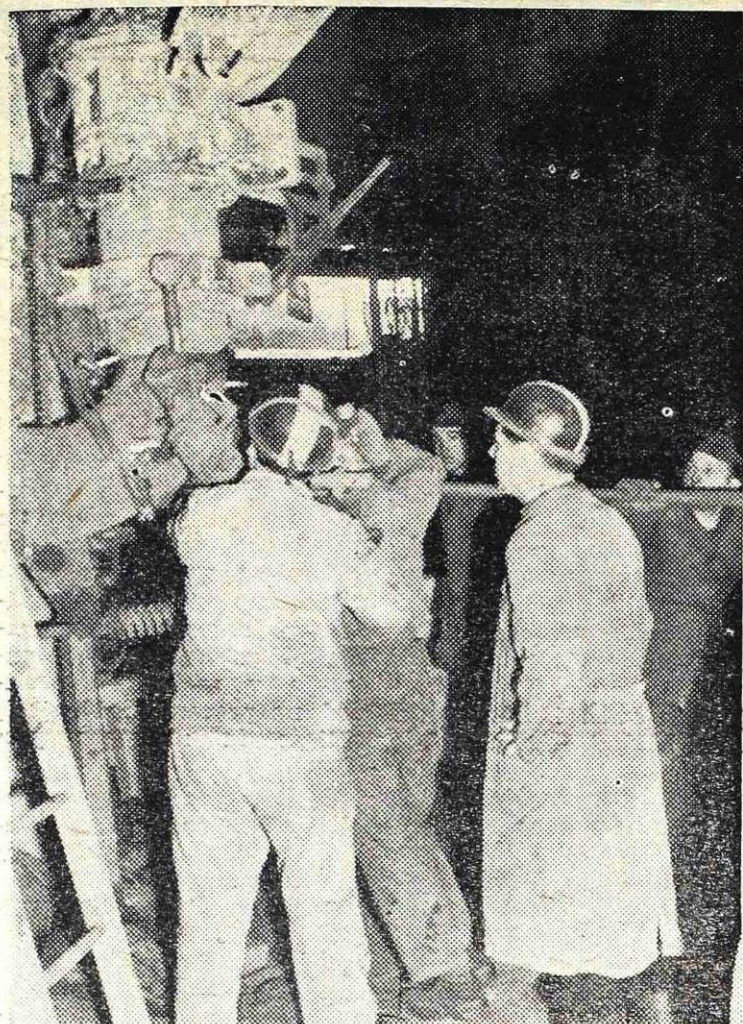

Tečajaikom topilcem je spregovoril tehnični direktor železarne Bogomil Homovec

Ob zaključku tečaja so

poredno z uvajanjem
nega načina strokovnega
raževanja bomo morali
varjajoče prilagoditi tu-
kadrovsko politiko v
tu. V bodoče bo imelo
kadrovanju topilcev na
varjajoča delovna me-
poleg drugih faktorjev
dvoma odločilen vpliv
dejstvo, kako je kandi-
za delovno mesto topilca
koval ter opnavil stro-
ti tečaj. Kari s tem, da
andidat uspešno opravil
kovni tečaj, je dano tudi
stvo, da vlada tisto
vno strokovno znanje,
e za uspešno opravljanje
vnega mesta topilca po-
no. Tisti člani kolektiva,
o zaposlen kot pomoč-
pri pečeh, pa iz kakrš-
koli razloga niso obi-
ali ta tečaj in opravili
kovni izpit, nimajo no-
možnosti, da bi v bliž-
bodočnostiasedli delov-
mesto topila, čeprav bi
to po delovnem stažu
da pripadla. Pred njimi
o imeli premost tisti, ki
e za to strokovno uspo-
li, pa čepr so po stam-
lajši. Možost za obi-
vanje in uspešen zaklju-
tečaja so imeli prav vsi,
pa tega ni izkoristili,
norajo zaveti, da so s
samim seboj nemogočili
delovanje delovnega
ta topilca, to za tako
o, dokler spet ne bo
zala ponovna potreba za
lbo takšne strokovne-
ečaja.

veda pa na mora biti
o, da smo topilci naše
kovno izobraževanje od-
ih na delovnih mestih
začeli, ne pa tudi za-
čili. Topilce smo izbrali
prve zato, ker se je po-
jkanje strokovnega zna-
predvsem na določenih
etičnih osnov, pri njiho-
vsakdanjem delu naj-
pokazalo. Tem pa ni
no, da takšna način stro-
kovnega izobraževanja ni

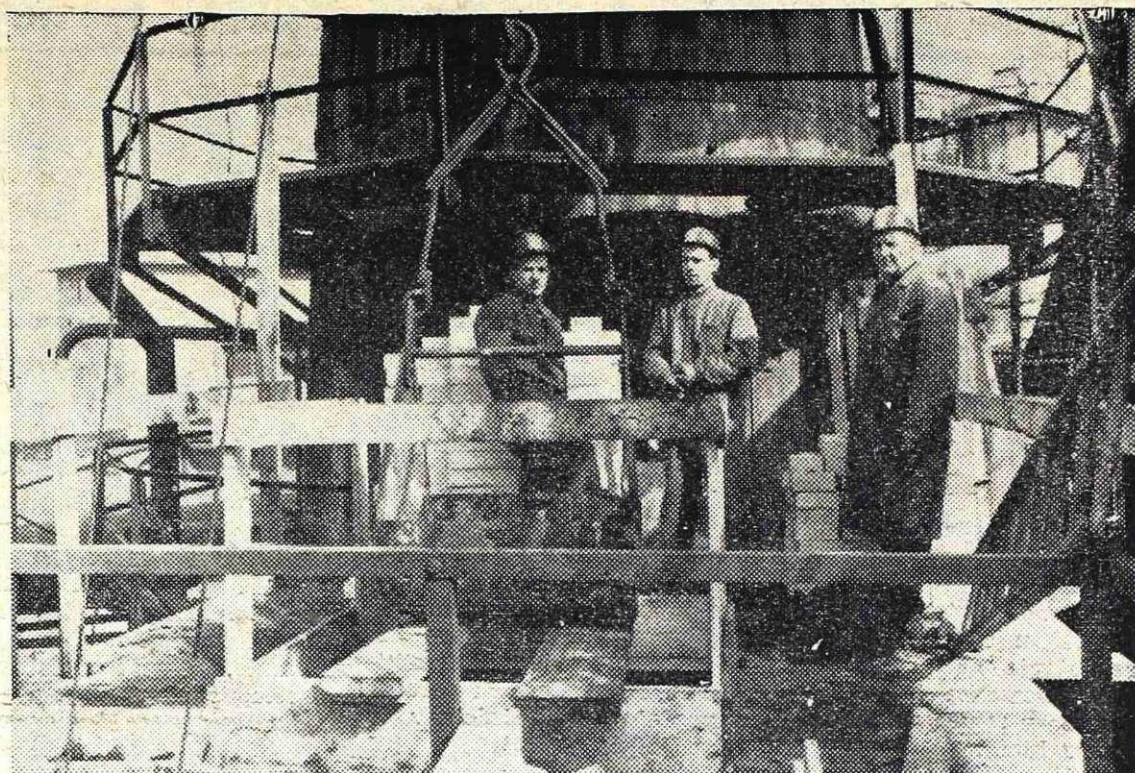

Ob vsakem remontu je treba skrbno pregledati strojne
naprave, tako da je vse spet pripravljeno za ponovno
večletno obratovanje

potreben tudi za druga delov-
na mesta. Nasprotno, tudi
drugje se z zaostrovanjem
ekonomskega in kvalitetnega
vprašanja v naši železarni in
s tem tudi v martinarni, ved-
no bolj kaže potreba za
takšnim načinom strokovne-
ga izobraževanja. Zato bodo
postopoma prišla na vrsto
tudi druga delovna mesta pri
pečeh, v livni jami in na
ostalih delovnih področjih
martinarne.

Zavedati se moramo, da
bomo s povečanjem strokov-
nega znanja proizvajalcev,
zaposlenih v martinarni, lah-
ko proizvajali več, cenejše in
bolj kvalitetno. To pa je tu-
di končni namen vseh tovrst-
nih prizadevanj. K.

Remont na VP 2 v sliki

Priprava gradiva za obzidavo sredine peči. Delo je naporno, ker so morali gradivo (ope-
ko) pripraviti na precejšnjo višino, kjer jo potrebujejo za obzidavo

Obzidava sredine peči. Pri tem so prvič v naši državi uporabili nov način obzidave, ki
ga vidimo na sliki

zaključku so topilcem tečajnikom razdelili spričevala

Med remontom so obzidali tudi talilnik na VP 2

Težave britanske železarske industrije na prehodu v leto 1963

Kadar stroj čaka na material, naj opozarja sirena

Britanska železarska industrija je stopila v leto 1963 s precej slabimi izkušnjami iz leta 1962 ter še slabšimi perspektivami za letošnje leto. V preteklem letu se je namreč stanje na tržišču izdelkov železarske industrije iz meseca v mesec slabšalo. Tako je bila na primer proizvodnja surovega jekla v decembru za 14 odstotkov nižja kot v novembru istega leta in za 4 odstotke nižja kot decembra leta 1961. Skupno so proizvedle britanske jeklarne v letu 1962 20,81 milijonov ton surovega jekla, kar je za 7 odstotkov manj kot v letu 1961 in celo za skoraj 16 odstotkov manj kot v letu 1960.

Zmanjšanje proizvodnje grodlja v preteklem letu je bilo sicer nekoliko nižje kot pri surovem jeklu. Tako so proizvedli britanski plavži v letu 1962 13,91 milijonov ton grodlja različnih kvalit, kar je za približno 1 milijon ton manj kot v letu 1961.

Izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti je bilo v preteklem letu tudi odgovarjajoče nizko. Tako so jeklarne izkoristile svoje zmogljivosti samo 74 odstotkov, plavžarski obrati pa celo samo 68 odstotkov. To je imelo za posledico tudi precejšnje zaviiranje v investicijski izgradnji železarskih obratov, ki je bila prejšnja leta zelo velikopotezno zastavljena. Tako je bilo predvideno povečanje proizvodnih zmogljivosti jeklarne industrije do leta 1965 na 32 milijonov ton surovega jekla letno, oziroma pri 90 odstotnem izkoriščanju zmogljivosti bi morale britanske jeklarne proizvesti v tem obdobju letno okoli 23 milijonov ton jekla.

Vendar, če se bo stanje v britanski železarski industriji še nadalje tako slabšalo kot sedaj izgleda, potem tako močna izgradnja novih naprav ne bo mogoča iz enostavnega razloga, ker je izkoriščanje že obstoječih zmogljivosti zaenkrat iz leta v leto slabše.

Vzroki za takšno poslabšanje konjunktura v britanski železarski industriji so tako na domačem, kakor tudi na tujih tržiščih. Čeprav je britanska avtomobilska industrija sorazmerno dobro zaposlena, vendar to ne pomaga mnogo železarnam, kajti vzroki za slabo prodajo železarskih izdelkov so predvsem drugje. Investicijska dejavnost se je znatno zmanjšala, potrebe železnic in rudnikov so se tudi zmanjšale in lad-

jedniška industrija je v močni krizi.

Tudi pri izvozu je morala zabeležiti britanska železarska industrija v zadnjem času precejšnje nazadovanje, tako da ni mogla nadomestiti pomanjkanja domačih naročil s prodajo svojih izdelkov v inozemstvo.

Izgledi za letošnje leto niso mnogo boljši kot v preteklem, tako da britanske jeklarne družbe ne pričakujejo posebnih povečanj potreb po železarskih izdelkih. Pri tem se pojavljajo še težave v zvezi s cenami železarskih izdelkov in surovin, ki niso najboljše vsklajene ter povzročajo še dodatne težave. Ze v preteklem letu so poskušale železarske družbe doseči, da bi uvažali določene količine metalurškega premoga iz ZDA, ki je precej cenejši kot britanski, vendar pri tem niso uspeli. Kot vse kaže, tudi letos to ne bo mogoče izvesti, tako da bo stanje na področju surovin in goriva ostalo enako kot v preteklem letu.

Iz vsega tega sledi, da izgledi britanske železarske industrije v letošnjem letu niso rožnati in če se stanje na britanskem kakor tudi svetovnem tržišču ne bo kmalu izboljšalo, bo njena proizvodnja surovega jekla letos še nižja kot je bila v letu 1962.

K. maksimalno zmogljivost pro-

V proizvodnem procesu vladajo tri ključne točke in sicer: zmogljivost stroja, dotok materiala k stroju in kader, ki upravlja stroje in pretok materiala. Razume se, da spada sem še nesteto tehničnih problemov, kot pravilno planiranje, priprava dela, kvantiteta, standardne zaloge surovin, zaloge medfazne proizvodnje itd.

V zadnjem času pogosto slišimo o važnosti pretoka materiala. Opazamo, da plana nismo dosegli zaradi tega, ker so stroji čakali na material. Tudi v »Železarju« smo opazili zelo dobro pripomoč nekakega tovarisa, ki trdi, da bi žicarna lahko proizvajala mesечно toliko več ton, če bi stroji obratovali pol ure na dan več. Ta trditve lahko veja prav skoraj za vse obrate.

Ali so ugotovljene zmogljivosti naprav, je še oapro vprašanje. Isto zasledimo pri tenniki pretoka materiala. Ko bodo ugotovljene zmogljivosti, se bodo pokazale velike vrzeli v neurejenem dotoku materiala. To pomeni, da samo s študijem zmogljivosti ne dosežemo ničesar. Dotok materiala je ostal v tem primeru še vedno neurejen. Najprej je treba urediti dotok materiala k strojem in napravam. Doseči kontinuiran – zakonit dotok materiala k stroju, upoštevajoč minute, pa pomeni, doseči maksimalno zmogljivost pro-

izvodnega stroja. Pri tem nam mora biti jasno, da je funkcionalnost strojne naprave neprimerno manj zapletena (časovno glede na premik), kot pa funkcionalnost serije premikov materiala od faze do faze, preden pride do stroja. Stroj opravlja eno samo končno proizvodno ali polproizvodno fazo, dočim surovina, polizdelek ali izdelek opravi morda do sto premičnih faz. Prav tu pa je nešteto nerešenih problemov v obliki zastojev, nepravočasne dostave itd.

Današnje pospešene zahteve po uvajanju vseh znanstvenih izsledkov v tehnologijo proizvodnega procesa nam narekujejo, da moramo pretoku materiala (novejši izraz za notranji transport) posvetiti večjo pozornost. To docela neznano in nerešeno tehniko je treba uvrstiti med probleme na prvo mesto.

Sodobna tehnika je pretoku materiala določila poseben pomen in ga uvrstila v posebno novo stroko. V industrijsko razvitih državah so to spoznali že zdavnaj. Prvi utemeljitelji te rentabilne tehnike so bili že Tayler, Ford, Bata in še drugi. Rezultati so se pokazali v visoki produktivnosti. Razumljivo je, da ima v razviti industriji odločilno vlogo tudi mehanizacija in avtomatizacija pretoka materiala. Slednja pa zopet predstavlja zelo

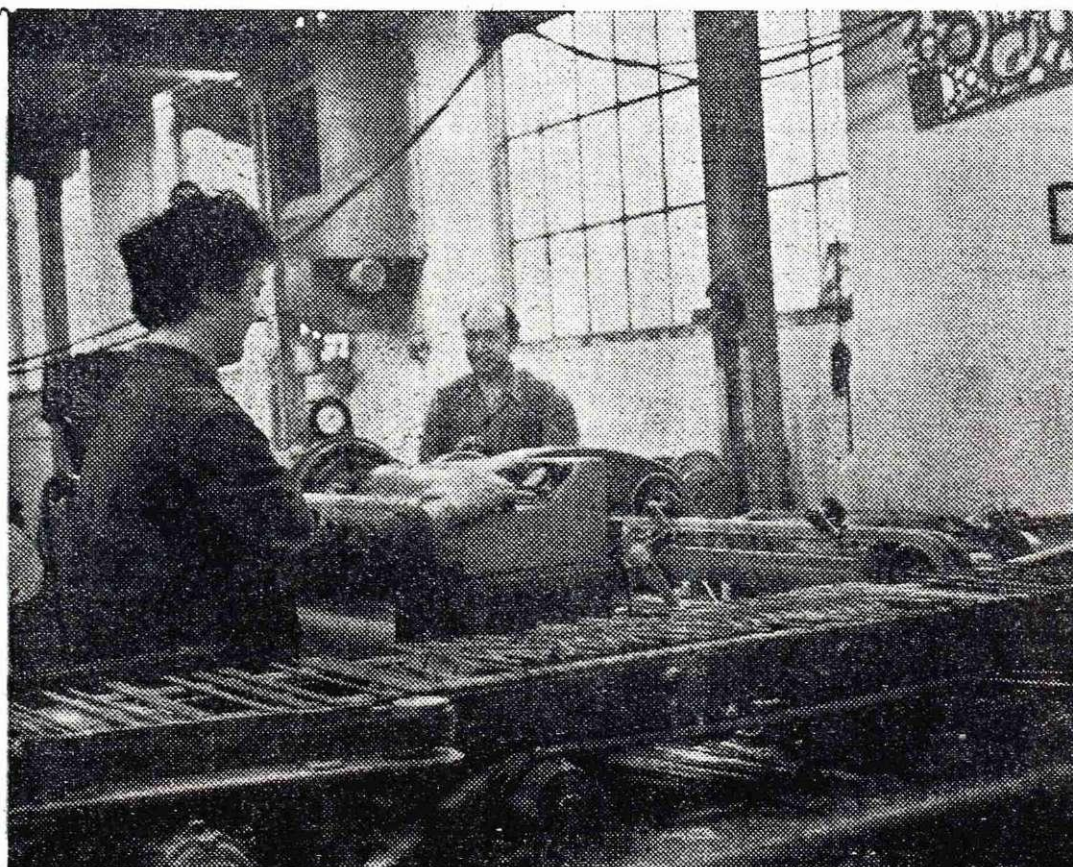
zapleten tehničen problem, saj je potrebno za posamezno fazo premika materiala uvesti svojevrstno rešitev mehanizacije. Iz tega lahko zaključimo, da spada organizacijsko reševanje in uvajanje mehanizacije pretoka materiala v zastarelem proizvodnem procesu med najbolj obširne in zapletene probleme.

Uporaba te tehnike v našem podjetju bi pokazala velike vrzeli. Predvsem bi ugotovili, da proizvodni tehniki niso zadolženi za pretok materiala (obstajajo izjeme, a zelo malo). Lahko trdimo, da je ta tehnika še vedno nekaj postranskega, manjvrednega, čemur ni treba posvetiti mnogo pozornosti. Tako je tehniški kader več ali manj osredotočen na ključne točke medfazne in končne proizvodnje, medtem ko je pretok materiala prepuščen tradicionalnemu mojstrskemu načinu upravljanja. Zaradi tega je ta del tehnološkega procesa zelo neekonomičen in predstavlja velik del celokupnih stroškov. Največji del delovne sile je skoncentriran prav na tem sektorju – pretoku materiala.

S tem mislim poudariti, da bi moral tehniški kader posvetiti vso pozornost pretoku ali gibanju materiala v vseh ekonomskih enotah in posameznih oddelkih. Vsekakor bi bilo potrebno in koristno, da bi spremenili strukturo organizacijskih shem pri obratovodstvih tako, da bi vnesli nov sektor z odgovornim strokovnim vodjem, ki bi odgovarjal in vodil samo tehniko pretoka materiala.

Razumljivo je, da je za tehniko pretoka materiala, s katero bi dosegli sinhronizirano linijsko proizvodnjo, potrebno osvojiti določeno tehnično in organizacijsko znanje iz tega za naše podjetje novega področja strokovnosti. Potrebno je temeljito poznavanje tehnološkega procesa, metode transportnih zapazanj (za delovno silo in naprave), izdelati analizo procesa, grafično prikazati tok materiala, proučiti prostor, skladišče, poznati talna in nadtalna transportna sredstva itd. S tem je povedano, da se pretok materiala ne urejuje stihistično ali z ukrepi in odločbami ter občasnimi posegi, temveč natančno od metra do metra, minute, položaja, sredstva in načina – skratka od faze do faze, vse na osnovi zahtev dogranih proizvodnih zmogljivosti strojev in naprav.

Niko Bernard

Tudi pri nas smo imeli lani velike težave s prodajo elektrod

ŽELEZARSKI GLOBUS

BRAZILIJA — Prvi plavž v brazilski železarni Usimas Steel Corp. je začel obratovati ob koncu preteklega leta. Železarna je v zvezni državi Minas Gerais, zgrajena je bila s pomočjo japonskega kapitala in ima letno zmogljivost pol milijona ton surovega jekla.

ČEHOSLOVAŠKA — Čehoslovaško podjetje »Strojimport« bo dobavilo indijski tovarni orodnih strojev v Ranchiju (Bikar) tri elektropeči za proizvodnjo jekla. Dve bosta obločni z zmogljivostjo 20 in 5 ton, medtem ko bo tretja indukcijska z zmogljivostjo 3 tone.

TUNIS — V bližini Bizerte bodo začeli graditi novo železarno z napravami za sintranje, plavži, jeklaro s konuirno vlivanje in profilno vertorji za žilavljenje s kisikom, napravami za kontinvaljarno.

ZDA — Jeklarska družba »Bethlehem Steel Corp.« namerava zgraditi novo železarno v Burus Harboru, ki je ob jezeru Michigan. Ta železarna bi naj bila največja na svetu, saj bi lahko njeno zmogljivost postopoma povečali na 10 milijonov ton surovega jekla letno. Skupni investicijski stroški za njeno izgradnjo so predvideni v znesku 2500 milijonov dolarjev.

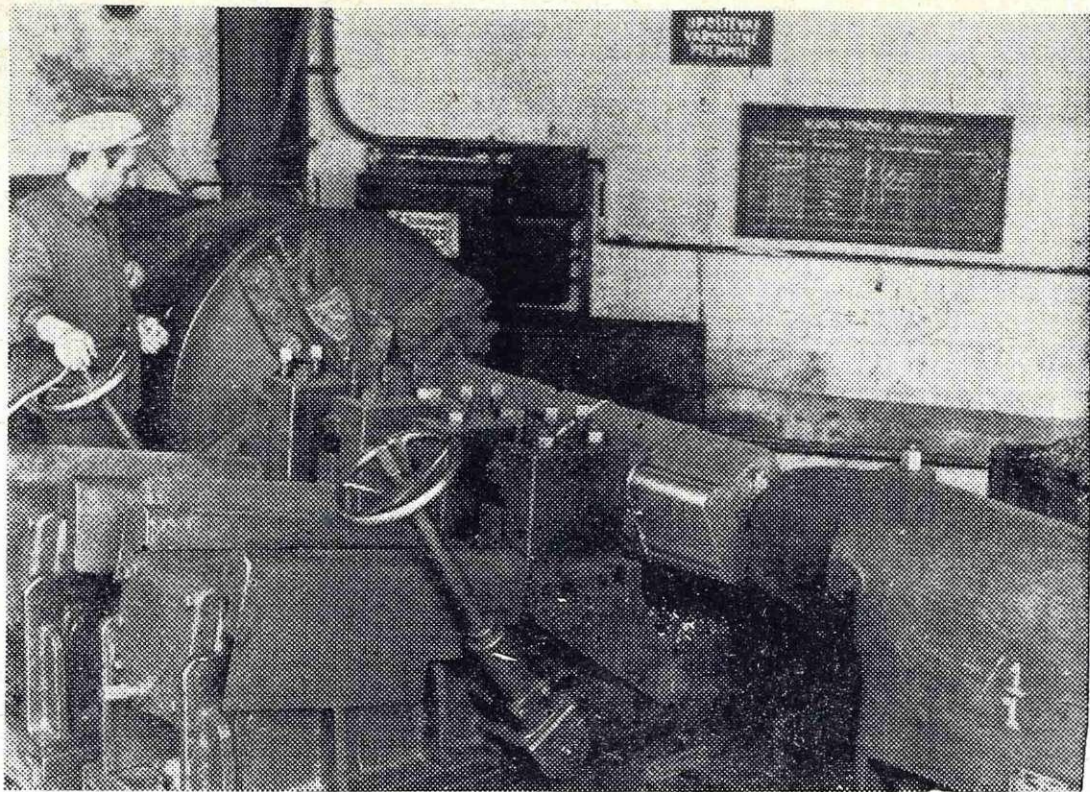
ITALIJA — V železarni Bagnoli, v bližini Neaplja, bodo zgradili novo jeklaro za proizvodnjo jekla z žilavljenjem s kisikom v konvertorjih. Trije konvertorji, zmogljivosti po 125 ton, bodo lahko proizvedli letno 2 milijona ton jekla.

SOVJETSKA ZVEZA — Poraba zemeljskega plina v Sovjetski zvezi se je v zad-

njih letih izredno povečala. V letu 1955 so porabili 9 milijard m³ letno, v letu 1960 53 milijard m³, medtem ko je za leto 1965 planiran dvig porabe tega goriva na 150 milijard m³.

ZDA — V ZDA so povečali proizvodnjo jekla, proizvedenega v konvertorjih za žilavljenje s kisikom, od 4% celotne izdelane količine jekla v letu 1961 na 5,5% v letu 1962, oziroma od 7,5 na 10 milijonov ton. Do leta 1965 predvidevajo povečanje proizvodnje tega jekla na približno 21 milijonov ton letno.

ZAHODNA NEMCIJA — V bližini Nienburga bodo zgradili prvo veliko termično elektrocentralo, ki bo uporabljala kot gorivo zemeljski plin. Ta centrala bo imela moč 300 MW.

Obdelovanje ingotov

Svetovna trgovina

Svetovna trgovina ima že od nekdaj velik pomen v gospodarstvu sveta, posebno v zadnjem času, ko si brez nje ne moremo predstavljati gospodarstva neke države.

Medtem ko je v času ljubljanskega kongresa cesarjev 1850 znašala zunanja trgovina dobri dve milijardi dolarjev, je znašala leta 1961, po cenitvah statistike OZN, 131 milijard dolarjev. Stvar bi ilustriralo to, da je znašal leta 1961 svetovni bruto produkt 1.138 milijard dolarjev. Torej skoraj 10% bruto produkta se je izmenjalo, ali vsak deseti dinar celotne proizvodnje sveta se je menjal.

Tempo naraščanja zunanje trgovine je bil do leta 1950 3,4% letno, v zadnjem desetletju 1950-1960 pa se je celo podvojil. Vse to dokazuje, da je zunanja trgovina danes najvažnejši instrument ekonomike svetovnih dežel, saj se z razvojem zunanje trgovine čedalje bolj racionalno izkoriščajo svetovni surovinski izvori, toda največjo surovinsko bazo imajo nerazvite dežele, ki »ponujajo« surovine visoko razvitemu zapadnemu svetu, ki jim odreja cene.

Zakaj je mednarodna trgovina tako pomembna za nerazviti svetovni jug (Afrika, Južna in Srednja Amerika, Azija) je to, da se one hočejo hitro razviti v industrijske države, sedaj pa lahko nudijo samo surovine v zameno za industrijske izdelke, predvsem strojne, kemične in ostale predelovalne industrije in če se obseg in z njim vrednost zunanje trgovine zapira s strani visoko razvitih zapadnih dežel, njihov gospodarski razvoj stagnira.

Vsekakor je porazna struktura in cene surovin v zunanji trgovinski menjavi za nerazvite dežele; medtem, ko so v obdobju 1850-1950 imele surovine delež 65%, ga

imajo leta 1950 55% in leta 1960 45%. Toda tudi cene surovinam so padle v zadnjem času za 37%, tako da čeprav je svetovni jug povečal obseg izvoza dvakratno, je delež izvoza svetovnega juga padel za 40% leta 1950 na 24% v letu 1961. V vsem tem se zrcali nadrejeni položaj nekdanjih kolonialnih metro-pol in ZDA.

Od 131 milijard svetovnega izvoza odpade na svetovni jug 30 milijard dolarjev, na zapadne dežele 83 milijard, ostalo na socialistične dežele. Toda zapadni svet opravlja 2/3 menjave (od 83 milijard) med seboj, v polizdelkih in izdelkih v glavnem, in le 1/3 odpade na ostali, predvsem svetovni jug. Ista slika se pokaže v socialističnih deželah, ki opravijo 72% menjave med seboj in je torej menjava med njimi in svetovnim jugom malenkostna.

Ker se svetovni jug bori s cenami, so zanj razna zaprta tržišča kot EGS in EFTA še dodatna bremena.

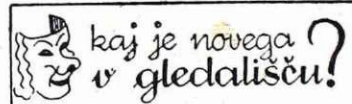
Zanimivo je, da se je ameriški delegat v OZN zavzel za sklicanje svetovne trgovinske konference z besedami, češ da ZDA žele industrijsko izgradnjo nerazvitih dežel, toda če se zgradi sa-

mo tista industrija, ki ima dobro lokacijo surovin in energetskih virov, ki bo visoko rentabilna in ekonomična. ZDA so pripravljene pomagati s sredstvi in strokovnjaki, toda pojaviti se morajo te dežele izven trgov socialističnih držav. Zadnji pogoj je dal veliko pomisleka. Toda ZDA so obljubile, da bodo odkupovale surovine po realnih cenah, da bodo te cene stabilnejše od sedanjih in tako bo prišlo do enakopravne menjave in s tem bodo pritiskale tudi na ostali zapadni svet. Vse to, tudi če ne upoštevamo blokade socialističnih dežel, bi premotilo marsikatero ekonomiste in državnike nerazvitih dežel. Če pa temeljiteje preštudiramo te predloge, pa vidimo, da v ozadju stoje spet stare ameriške metode in nameni. S specializacijo industrije hočejo ZDA pahniti te države v odvisnost od trga (klasičen primer je Kuba z industrijo sladkorja), hočejo jim okrniti manevrsko sposobnost zunanjetrговinske politike ter nazadnje z višjimi cenami surovin poskušajo udariti po svojih evropskih zaveznikih s tem, da bi jim zvišali kalkulacije in prodajne cene in tako bi bile evropske dežele zahoda spet nekonkurenčne proti ameriškim izdelkom na svetovnem trgu. Vedeti moramo namreč, da so cene, ki jih plačujejo zahodnoevropske dežele za surovine svetovnemu jugu, dosti manjše od cen enakih surovin, ki jih proizvajajo ameriški producenti sami. S tem pa bi Američani ubili dve muhi na en mah, namreč potolkli evropsko konkurenco in uslišali

prošnjo nerazvitim deželah, ostala pa bi seveda nadrejenost in podrejenost v gospodarskih odnosih sveta, seveda v višji obliki.

Zaključek je tak, da zunanja trgovina nujno teži za novo svetovno delitvijo dela, toda tako, da bo zagotovljena industrijska proizvodnja z najnovejšo tehnologijo, to je industrijsko kooperacijo, specializacijo in standardizacijo, toda tam, kjer je lokacija surovinske in energetske baze najugodnejša, kajti le tu je mogoča najrentabilnejša in ekonomična proizvodnja, tu dosežemo najboljšo ceno za svetovno trgovinsko menjavo. Toda vsaka država bi morala razumsko razviti osnovne gospodarske dejavnosti, kajti taka elastična proizvodnja v okviru ene nacionalne ekonomije bi se uspešno orientirala v svetovni menjavi in bi bila kos vsem mogočim blokadam in zastojem.

M. J.

SOBOTA, 16. marca, ob 19.30 uri: E. Kästner »PIKICA IN TONCEK« — igra v 11 slikah. Premiera.

NEDELJA, 17. marca, ob 14.30 uri: E. Kästner »PIKICA IN TONCEK« — igra v 11. slikah.

Ob 19.30 uri: Barrash — Moore »CVETJE HVALEŽNO ODKLANJAMO« — komedija.

Zveze z vlaki ugodne.

Električarji so smučali

Kolektiv elektro delavnice Jesenice je priredil preteklo soboto za svoje člane v Kranjski gori tekmovalce v veleslalomu. Na startu se je zbralo 15 članov tega kolektiva, ki so tekmovali v dveh skupinah. V skupini za mlajše tekmovalce, kjer je nastopilo 11 tekmovalcev, je zmagal Janez Vauh pred Edvardom Tušarjem, oba v času 37,6. Tretji je bil Henrik Lužnik (41,0) in četrti Ciril Vister (41,1). Pri starejših članih je bil med štirimi tekmovalci najboljši Jože Iskra s časom 41,6, drugi Karel Ažman 45,1 in tretji Ivan Delavec s časom 52,6. Vsi tekmovalci so bili zelo zadovoljni in si takih tekmovalcev še želijo. Tudi udeležencev bo drugič prav gotovo več.

Edvard Tušar

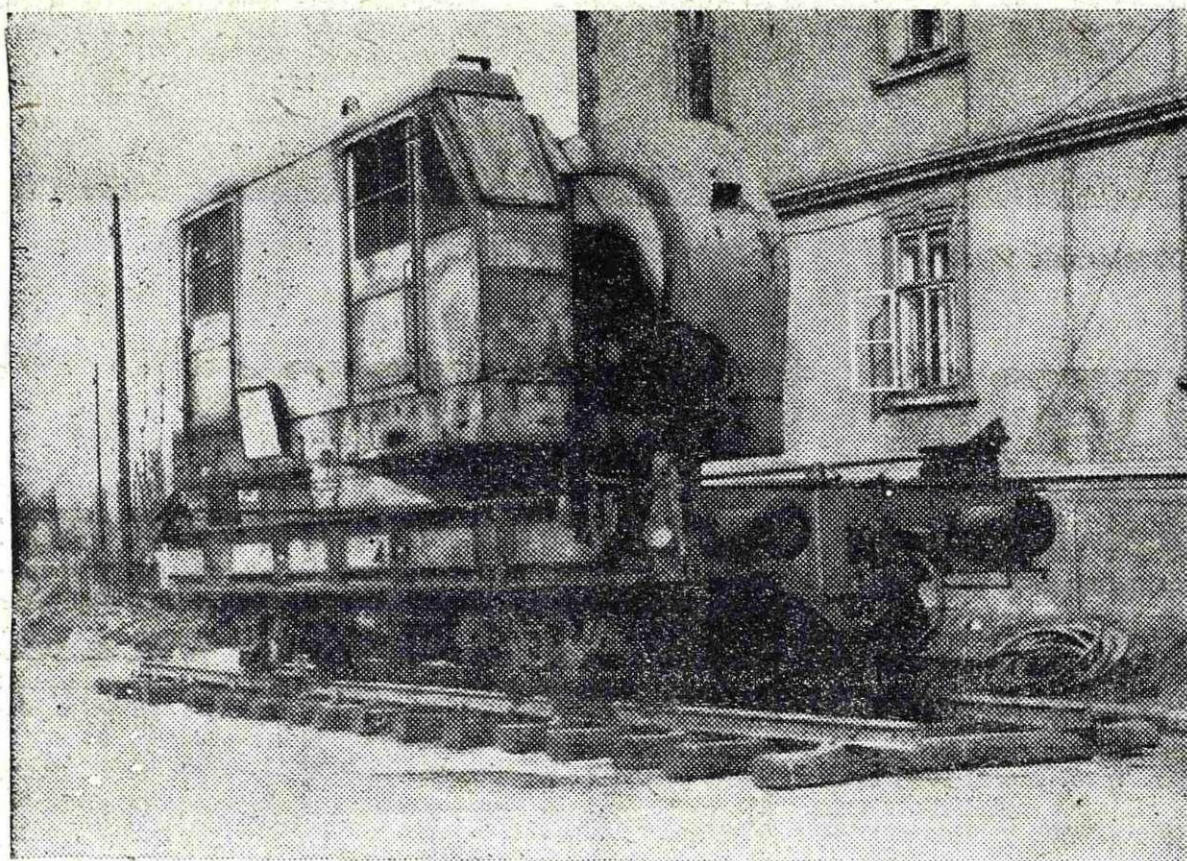
V marcu pospešena gradbena dela na Belškem polju

Končno je mraz popustil in tudi snega je vedno manj. Zato so se izboljšali pogoji na gradbišču, kjer gradijo oziroma pripravljajo vse potrebno za montažo novih hal na Belškem polju.

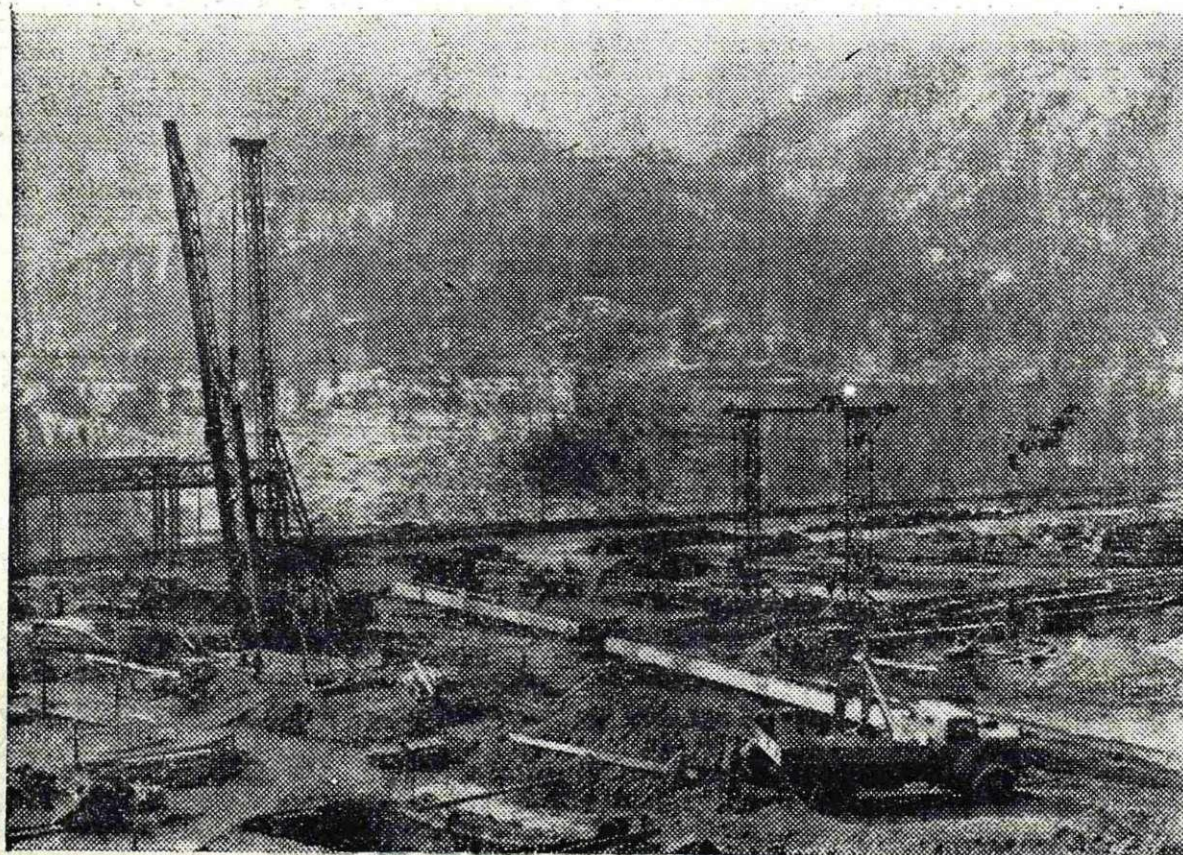
Zvedeli smo, da so v minulih dneh dokončno zabetonirali nadvoz, v nasip, ki bo povezoval Belško polje z našimi železarskimi obrati na Jesenicah, pa bodo vgradili zadnje količine materiala in ga izravnali. Kakor hitro bo urejena izolacija nadvoza, bodo lahko nadaljevali s polaganjem železniških tirov.

Na Belškem polju so pred dnevi preusmerili električni tok v kabel, ki bo nadomestil sedanje daljnovode. Žice iz daljnovodov, ki so speljane čez gradbišče, so že odstranili in bodo v kratkem začeli z odstranjevanjem stebra daljnovoda, začeli pa bodo tudi z izkopom jame za škajo. Iz slik, ki jih objavlja mo v današnji številki, je razvidno, da je podjetje Metalna že začelo z montažo nove stripper hale in da stojita že prva dva stebra, v naslednjih dneh pa bodo s pomočjo montažne igle postavili še

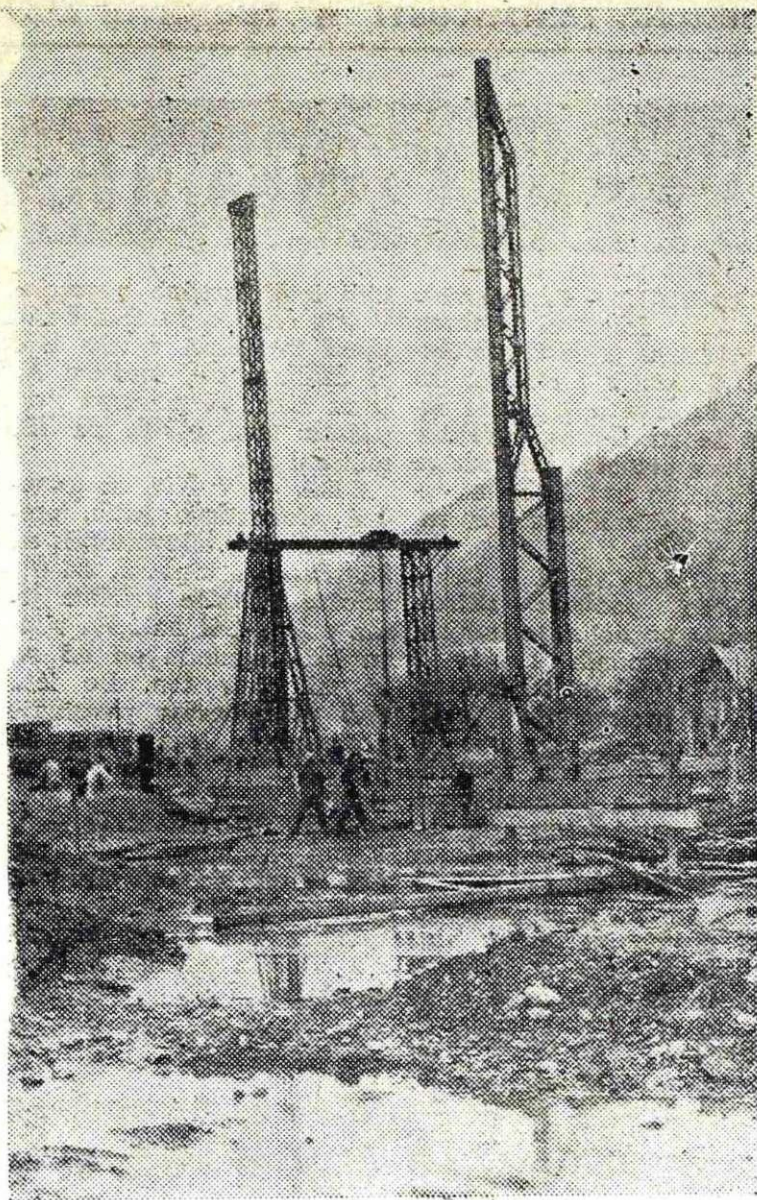
ostale stebre. Poročali smo že, da bodo na Belškem polju za dviganje težkih delov konstrukcije potrebovali težko dvigalo. V nedeljo 10. marca so dvigalo že transportirali na parkirni prostor pred železniško postajo, naslednji dan pa do mostu čez potok Javornik na cesti I. reda. Ker je most čez potok lesen in ne dovoljuje prevoza tako težkih bremen, so morali lesene dele mostu zamenjati z železnimi traverzami, da so te dni lahko dvigalo transportirali na gradbišče.

Poročali smo že, da bodo na Belško polje pripeljali veliko dvigalo, ki ga bodo potrebovali za dviganje konstrukcije. V minulem tednu so dvigalo pripeljali na parkirni prostor in ga nato po cesti I. reda prepeljali na gradbišče. Še prej so morali z železnimi traverzami ojačati most čez potok Javornik na cesti I. reda.

Takole so postavljali prvi nosilec za novo stripper halo na Belškem polju

Potem, ko so postavili prvi nosilec za novo stripper halo na Belškem polju, so montažno iglo prestavili naprej ter jo pripravili za postavitev naslednjega stebra

Najgloblje so morali na Belškem polju skopati na mestu, kjer bodo zabetonirani temelji za nosilce stripper hale, ki bo tudi najvišji objekt na novem delovnem prostoru naše železarne. Sneg je »odlezel« zato je živ-žav na gradbišču vsak dan večji

Ob življenjskem jubileju Gregorja Novaka

V torek, 12. marca, je praznoval 50-letnico rojstva poveljnik industrijskega gasilskega odreda Železarne Jesenice tov. Gregor Novak. Rojen je bil 12. marca 1913 na Javorniku. Izhaja iz delavske družine, v kateri je bilo devet otrok. Oče je bil predelavec in zaposlen v naši železarni polnih štirideset let. 8. marca 1933 je bil sprejet na delo v našo železarno, leta 1941 pa je postal poklicni gasilec.

Kakor ostali člani družine, je tudi Gregor Novak spoznal nevarnost, ki je preti našemu ljudstvu ob prihodu okupatorjev v naše kraje. Takoj je navezal stike z OF in postal aktivist. Vzdrževal je redno zvezo s partizanskimi borci vse do odhoda v partizane. 15. septembra 1944 je vstopil v Jeseniško-bohinjski odred ter se boril v Bohinju in na Jelovici, pozneje pa tudi na Primorskem, ko je bil v IX. korpusu 31. divizije. Po osvoboditvi je nadaljeval z delom v gasilski službi, 14. ja-

bili doseženi v minulih letih, lahko štejemo ureditev ter izpopolnitev splošne reševalne službe in na plinovodih. S svojim strokovnim znanjem še vedno pomaga našim gasilcem pri izpolnjevanju odgovorne naloge, ko varujejo našo socialistično skupnost pred požari in drugimi nesrečami, ki pogosto povzročajo veliko materialno škodo. Gasilski odred v naši železarni je pod njegovim vodstvom dosegel vrsto lepih uspehov in lahko trdimo, da je med najboljšimi v Sloveniji in tudi v državi.

Brez pretirane hvale lahko zapišemo, da poveljnik Gregor Novak vzorno skrbi za izpopolnjevanje opreme in sredstev, ki jih potrebujejo gasilci pri gašenju požarov. Na vsakem koraku si prizadeva, da bi bila ta sredstva čim sodobnejša in da bi bila sleherna akcija gasilcev ter reševalcev vedno pravočasna in dovolj učinkovita.

Naš gasilski odred bo moral na področju požarno var-

Prizor iz komedije o hipohondru »Cvetje hvaležno odklanjamo«, ki jo je uprizorilo Čufarjevo gledališče na Jesenicah

Uprizoritev komedije »Cvetje hvaležno odklanjamo«

V sodobni ameriški komediji »Cvetje hvaležno odklanjamo«, ki sta jo napisala Norman Barrash ter Carroll Moore, smo se srečali z več ali manj znanimi zapleti, ki se pojavljajo v gledaliških delih na temo namišljenih bolnikov. Pri tem sta avtorja izrabila priložnost, da sta se tu in tam rahlo ponorčevala iz gledanja na življenjske probleme sodobnega Američana. Nekateri duhoviti domislice so izzvale sproščen smeh v avditoriju, čeprav lahko mirno trdim, da kak-

šnega posebnega odkritja v kontakt z občinstvom. Kaj več pa z ozirom na samo kvaliteto raven te komedije ni bilo možno doseči. Vsekakor pa kaže njena sedanja, v razdobju enega leta že druga režija, da se razume na ta posel in da lahko od nje tudi v tej smeri gledališkega udejstvovanja še dosti pričakujemo.

Komedijo je režirala Stan-ka Geršakova. Njen režijski koncept je ustrezal ambientu, v katerem se dejanje dogaja in z nekaterimi drobnimi, vendar posrečenimi režijskimi domislicami ji je uspelo tu in tam uspešno poživiti ritem predstave ter doseči

več pa z ozirom na samo kvaliteto raven te komedije ni bilo možno doseči. Vsekakor pa kaže njena sedanja, v razdobju enega leta že druga režija, da se razume na ta posel in da lahko od nje tudi v tej smeri gledališkega udejstvovanja še dosti pričakujemo.

Sceno je pripravil Bojan Čebulj že z njemu lastno rutino in domiselnostjo, tako da je tudi s svoje strani omogočil nemoten in funkcionalen potek dogajanja na odru.

Izmed igralcev moramo predvsem omeniti oba protagonista Tatjano Koširjevo in Francija Pogačnika, ki sta kreirala zakonski par Kimball. Oba sta se močno potrudila, da bi dala svoji vlogi pečat zadovoljnih in ljubečih se ameriških zakoncev, pri katerih naenkrat nastopijo težave zaradi namišljene bolezni in zakonske nezvestobe. Pri tem sta zadovoljila oba, čeprav Koširjevi morda ne bi škodilo nekoliko več sproščenosti pri njenih izbruhih jeze in ljubečunja. Dober je bil tudi Rudi Mandič, ki mu je vloga Arnolda dobro ležala, medtem ko so Tine Rant, Franjo Lotrič in Oto Gerdej opravili svojo nalogo solidno. V ostalih manjših vlogah so nastopili še Teo Lipicer, Rezka Torcarjeva, Heda Malovrhova in Francij Štravs.

Komedija »Cvetje hvaležno odklanjamo« predstavlja lahko poživitev repertoarja našega gledališča in si jo bo občinstvo, ki želi dve uri prijetnega razvedrila, rado ogledalo.

K.

Kazenskih postopkov ni manj

Na zadnji seji sta oba zbor ObLO Jesenice poslušala najprej letno poročilo, ki ga je podal občinski sodnik za prekrške. Kljub temu, da se je število predlogov za upravno kazenski postopek znižalo, se stanje v primerjavi z letom 1961 ni izboljšalo, ker so postopki vedno resnejši in se je tudi višina povprečne kazni zvišala od 2.575 din v letu 1961 na 3.667 din v letu 1962. Prav tako so se povišale tudi povprečne zaporne kazni od 14,7 na 20 dni. Iz poročila je bilo tudi razvidno, da se občinski predpisi ne spoštujejo tako kot zvezni, zasledujejo pa znatno manj, kar je razvidno iz minimalnega števila upravno kazenskih postopkov. Končno se postavlja tudi vprašanje učinkovitosti upravnega kaznovanja, ker se kljub zaostrevanju kaznovne politike ne vidi pravega uspeha. Vendar dokler ne bo na tem področju več pre-

ventive, vzgojnega dela in moralnega pritiska na kršilce, toliko časa bo verjetno še treba zaostrevati tozadevno upravno kaznovno politiko.

Odborniki so tudi obravnavali priporočitev podjetja Avtoservis Jesenice k podjetju Ljubljana - transport iz Ljubljane, h kateri mora dati ObLO svoje soglasje. Iz razprave je bilo razvidno, da članom obeh zborov ni bil čisto jasen smisel in korist te združitve, saj je bilo iz predloženih podatkov razvidno, da je bilo gospodarsko stanje jeseniškega podjetja v preteklem letu mnogo ugodnejše kot ljubljanskega. Zato je tudi glasovanje o soglasju k tej združitvi izpadlo negativno.

Končno sta oba zbora dala soglasje k predlogu za načelno razdelitev planiranih sredstev stanovanjskega sklada za leto 1963.

nuarja 1949 pa je dobil čin poveljnika. Pozneje je bil tudi poveljnik OGZ. Uspešno je dovršil poveljniško šolo in dobil čin višjega častnika Gasilske zveze LRS, bil pa je tudi gasilski inšpektor. Za svoje požrtvovalno in nesebično delo je bil odlikovan s številnimi gasilskimi odlikovanji ter ordenom dela III. stopnje. Tov. Novak si že vrsto let prizadeva, da bi v našem podjetju in tudi v komuni izboljšali požarno varnostno službo. Med največje uspehe, ki so

nostne službe v komuni opraviti še veliko delo in prepričani smo, da bo našim gasilcem ob vsestranski in strokovni pomoči poveljnika Gregorja Novaka to tudi uspelo.

Pridružujemo se čestitkam, ki jih je tov. Gregor Novak prejel ob svojem življenjskem jubileju ter želimo, da bi bila njegova prizadevanja in napori na področju gasilske dejavnosti uspešni tudi v bodoče ter mu želimo še mnogo zdravih in srečnih let.

»Mascotti je italijanski oficir. Iz nerazumljivih razlogov se naši italijanski prijatelji zanimajo za razmere v Oberkrainu. Zato nam razni Mascottiji pošiljajo sem ljudi z dokaj nejasnimi nameni.« Prestal je, potrkal s prsti po mizi, lagodno vzel iz doze cigareto in jo počasi prižgal. Potem je dodal: »Vas vežejo morda na Mascottija kakšni spomini?«

»Zver,« je dahnila Jerka.

»Če velja to meni, gospodična, vam moram povedati, da ste v hudi zmoti. Trenutno sem vaš velik zaščitnik in upam, da se boste o tem lahko prepričali.« S prsti je bobnal po mizi in jo gledal, kakor bi hotel za svojimi besedami povedati: »Če hočeš, punčka, sem lahko tudi zver.« Potem je vstal, se prestopil korak proti njej in pristavil: »Oficir sem, gospodična, oficir, ki mora gledati na svojo službo marsikaj vedeti in marsikaj ve. A tisti Mascotti mora biti kar prijeten fant, ne? Ne glede na to imam nalog, da zaslišim in pridržim v Vigaunu vse, ki jih pošlje sem.«

Sedel je nazaj za mizo, jo še nekaj časa gledal, potem pa se je zazrl v temo skozi okno. Zdaj je imel časa na pretek. Na učinek tega zadnjega stavka je bilo po njegovem potrebno počakati precej dolgo.

V Jerki je divje vrelo. Tu je bil visoki Furlan Mascotti, ki ga je bila vzljubila pred meseci v Ljubljani. Ker so se vsi ozirali za njo, se ni dotlej za nikogar ogrela. In na

Peter Skalar

15

Srečanja

kraj pameti ji ni nikdar prišlo, da bi mogel biti njen fant Lah. Vedno je bila prepričana, da bo njen prvi fant, njen mož, stasit, velik, izobražen, dober in da ji bo zelo vdan. Ko se je naselil v hiši, kjer je stanovala, Mascotti, ki je imel vseh potrebnih dobrih lastnosti v izobilju in je znal biti vdan ko pes, ga je najprej prezirala, pozneje pa grdo žalila, če se ji je skušal približati. A bil je tako vsiljiv, pozoren in stanovit, da je začel počasi legati v njeno zavest in se mešati med njena čustva. Dokazoval ji je, da ni pravi Italijan, da sovraži vojno, da ima Slovence rad in da bo vselej delal le dobro. Seveda bo odložil vojaško suknjo ob prvi priložnosti. Potem, ko mu je prvič prepustila ustnice, si je dolgo očitala izdajalstvo, a bilo je prepozno. Postal je bil že del nje. Odslej je bila vesela, da ji nekdo izkazuje tolikšno pozornost, ji venomer prisega večno zvestobo in ji poklanja stvari, ki jih je bilo težko dobiti. Če ga včasih po par dni ni bilo, so se vrnili očitki in jo je imelo, da bi pobegnila proč in se mu umaknila za vselej. Ko se je vrnil, je očitke hitro odgnala in se mu predajala. Skušala je pozabiti, da je vojna in da je on osovraženi okupatorjev oficir. Nazadnje si je želela samo še, da bi bilo vojne skoraj konec, da bi on res slekel vojaško blužo in da bi šla z njim kam daleč, kjer bi živela ob njem skrita in neopažena. Nikdar si ni mogla misliti, da bi ga peljala domov in ga predstavila svojim sorodnikom.

Ko je največ premišljevala o koncu vojne in si ga neskončno želela, ji je nekega dne povedal, kaj počno Nemci v njenj vasi. Dejal ji je, naj bi se podala domov in skušala pomagati sorodnikom. Ponudil ji je vse, kar potrebuje za pot. Po nekajdnevem oklevanju jo je zavest krivde pognala na pot. Želela je, naj bi v nekaj mesecih minila vojna, potem bo pa morda vse drugače. Morda ne bo izdaja ljubiti Italijana, je premišljevala.

Poslavljal sta se dolgo in ves čas sta si obljubljala zvestobo. Obljubil je, da ji bo pisal in jo prosil, naj preko neke zveze na Jesenicah pošlje vsaj vsak teden kak glas o sebi. Ker ga bo zelo skrbelo, kako je z njo, ji je dejal, naj piše, kje so domači in če jim morda lahko kaj pomaga in naj piše tudi o tem, kaj počno Nemci.

Redno je dobivala njegova pisma in redno mu je odgovarjala. Poleg stvari, ki so bile samo njune, mu je opisovala divjanje Nemcev in razmere v dolini. Bil je zelo radoveden in je neprestano spraševal.

Do tega večera ni pomislila, da bi mogel Mascotti, colonelo, ki ji je vztrajno zatrjeval, da je nezakonski sin neznanega slovenskega očeta, poleg svoje velike ljubezni skrivati še kaj drugega. V minutah, ki jih je prebil nemški varnostni oficir zroč v temo, se je zrušila v njej ljubezen in nešteto krat si je ponovila, da je izdajalka.

Messner je dobro vedel, koliko čas ji je treba, da se bo razjedla in porušila v sebi, kar je imelo doslej kakršenkoli smisel. Obrnil se je in dejal:

»Zaradi uslug, ki jih pričakujemo od vas, gospodična, vas bo v prihodnjih dneh ponovno obiskal gospod Sokoljak. Mimogrede. Bodite prijazni z njim, kajti če bi vas ne bil on zagovarjal, bi vas bili aretirali skupaj z nekaterimi prebivalci vaše vasi. Z gospodom Sokoljakom boste prišli na Bled. Moja pisarna je v poslopju civilne oblasti za Oberkrain

Ocenjevanje, ocene, spričevala in...

(Nadaljevanje in konec)

Višja oblika pismenega preverjanja znanja so učni testi. Ti se uspešno uveljavljajo v zadnjih dveh letih. Testi se lahko uporabljajo ob zaključku posameznih tem, četrtletno, polletno ali ob zaključku šolskega leta. Vsi učenci rešujejo isto količino smiselno sestavljenih nalog in ob njih manifestirajo svoje znanje. Testi imajo značaj zelo objektivnega načina ocenjevanja in se bodo nedvoumno v prihodnosti močno uveljavili.

Če govorimo o ocenjevanju, ne moremo mimo neke okolnosti, ob kateri se pogosto ustavljamo. Ko začne otrok hoditi v šolo, mu posvečamo ogromno pozornosti in smo z njim vred veseli vsakega uspeha. Skoraj za vsako črko vemo, kdaj jo osvoji in takrat si najdemo čas, da vsaj kako uro z njim izvršujemo težke vaje. Marsikaka mamica in očka sta s svojim sinčkom ali hčerkico ponovno absolvirala prvi razred. Skoraj redno pa naša skrb za otroka iz razre-

da v razred popušča in iz leta v leto smo manj ob njem. Čez nekaj let ga le še vprašamo, kakšno vajo ima in kaj se mora naučiti. Potem smo zadovoljni, če nam pove, da se je naučil in napisal vajo, le v izjemnih primerih mu vajo redno kontroliramo in preverimo njegovo znanje. Vedeti pa moramo, da je v obdobju otrokovega razvoja čas, ko je naše pomoči najmanj, tako potreben kot v prvem razredu. To je obdobje, ko začne otrok doživljati svoje ponovno rojstvo, v času razvite predpubertete in prvega pubertetnega obdobja. Takrat je v sedmem ali osmem razredu osnovne šole. Ima dvaintrideset ur pouka tedensko in vsaj za tri ure domačega dela. Če hoče zadostiti svojim dolžnostim in tekoče osvajati učno gradivo, mora delati 50 ur tedensko. To je več, kot bo delal v poklicu. In to je vrh vsega časa, ko so njegove duševne energije nevarno zmanjšane, pozornost in koncentracija minimalna in ko ima mnogo nadlog s svojim lastnim »jazom«. Mi pa sodimo, da je že velik in samostojen. Res je že skoraj dorasel in ima že svoje skrivnosti, a naše pomoči je potreben bolj kot kdajkoli prej. V osnovni šoli prav v tem obdobju zdrkne učni uspeh dokaj nizko. Zato moramo vedeti, da je treba otroku pomagati skozi ves čas njegovega šolanja in zlasti zadnji dve leti v osnovni šoli.

O tem, kako pomagati otroku pri učenju, pa se bomo, spoštovani bralci, pogovorili prihodnjič.

**Opisujte
v Železarja!**

Najvažnejša naloga - dograditev Staničeve koče

V soboto 2. marca je bil v dvorani osnove šole na Koroški Beli 16. redni letni občni zbor PD Javornik - Koroška Bela. Občni zbor je bil lepo obiskan, udeležili pa so se ga tudi številni gostje, predstavniki sosednih društev ter družbenih in političnih organizacij Javornika in Koroške Bele.

Na občnem zboru so člani upravnega odbora seznanili navzoče planince z delom v preteklem letu, ki je bilo zelo pestro in razgibano. Največ pozornosti so posvetili izgradnji Staničeve koče. Poudarili so, da je letošnja največja naloga dokončna izgradnja Staničeve koče, ki naj bi jo izročili svojemu namenu v drugi polovici avgusta. Tako bodo planinci na Javorniku na najlepši način počastili tudi 70-letnico organiziranega planinstva v Sloveniji. Tega pomembnega jubileja se je v svojem poročilu še posebej spomnil predsednik PD Franc Svetina, ki je tudi opozoril na pionirsko delo v planinski organizaciji, ki so ga opravili planinski veterani Stanič, Tominšek, Kugy, Mlakar, Aljaž in drugi.

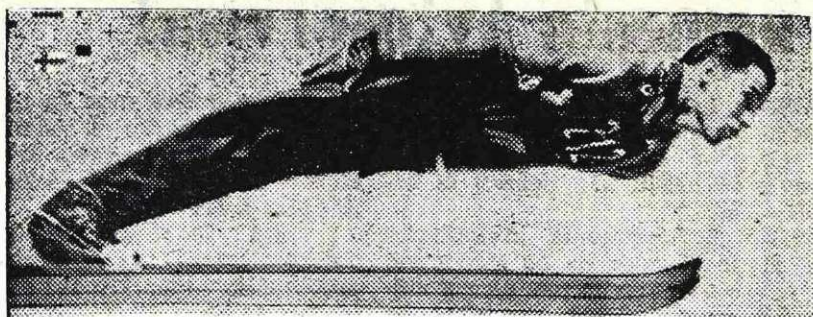
Čeprav je bila izgradnja Staničeve koče največja in tudi najtežja naloga, niso po-

zabili na ostale postojanke, ki jih že nekaj let redno oskrbujejo. Pri Kovinarski koči v Krmi so dogradili verando, v domu na Pristavi pa so prav tako izpopolnili inventar oziroma opremo. Razumljivo je, da imajo ob tako velikem in razgibanem delu tudi finančne težave, ki pa jih bodo ob pomoči ostalih zainteresiranih forumov ter podjetij tudi premostili.

Ob zaključku občnega zbora so izvolili nov upravni odbor, potrdili pravilnik društva, nato pa je predsednik gospodarske komisije pri PZS tov. Mirko Fetih čestital PD Javornik k doseženim uspehom ter razdelil odlikovanja. Šest članov PD je prejelo zlata odlikovanja Planinske zveze Jugoslavije, šest srebrnih, en član pa je dobil srebrni častni znak PZS. Podeljene so bile tudi štiri pohvale PZS.

Z otvoritvijo prenovljene Staničeve koče bodo javorniški planinci počastili 70-letnico organiziranega planinstva

22-24. III. 1963 PLANICA 63

8

svetovnih rekordov v Planici

Rekreacija naj dobi pravo mesto v interni zakonodaji

Samo še nekaj dni nas loči od ponovnega praznika Planice. Po dveletnem premoru se bo letos ponovno zbrala v čudoviti alpski dolini Planici svetovna elita skakalcev, ki so sposobni leteti preko sto metrov. Planiška skakalnica velikanka pa bo poleg drznih predstavnikov smuških poletov pozdravila v svoji okrašeni areni tudi desetstisoče navdušenih obiskovalcev.

Prav v Planici je pred 27. leti, ali točno povedano 15. marca 1936, tedaj komaj sedemnajstletni Avstrijec Sepp Bradl prvi premagal magično dolžino sto metrov s skokom 101 m. Planica pa je bila poznana doma in v svetu že prej, v Planici so postavljali svetovne rekorde že dve leti prej.

Pred tridesetimi leti so po načrtih inženirja Janeza Rožmana, katere je izpopolnil inž. Stanko Bloudek, začeli graditi smučarsko skakalnico, ki naj bi bila največja na svetu in ki bi omogočila skoke preko sto metrov. 4. februarja 1934 je bila nova mojstrovina pripravljena za prve smučarske skoke polete.

26. marca leta 1934 je Birger Ruud na tej mojstrovini v ostri svetovni konkurenci postavil prvi svetovni rekord v Planici. V brezhibnem slogu je ta mojster smuških skokov iz nordijske šole pristal pri 92 metrih. Njegov brat Sigmund Ruud pa je skočil celo 95 metrov, toda pri doskoku je neznatno podrsal z rokami po doskočišču. Albin Novšak iz Bohinja je postavil »fantastičen«
jugoslovanski rekord s 66 metri. V Planici je bilo veliko zmagovalcev. Od tedaj dalje so se zbirali v Planici vsa leta najboljši skakalci sveta.

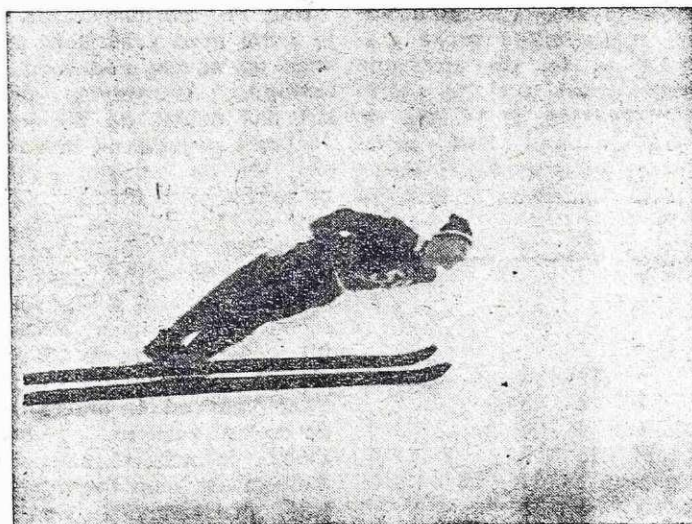
14. marca 1935 je zabeležil novo zmagovalstvo in segel po najvišji lovoriki Norvežan Andersen. V ostri konkurenci naskakovalcev novega svetovnega rekorda je pristal na 93 metrih, toda že naslednji dan 15. marca je v brezhibnem slogu pristal pri 99 metrih. Slavni Andersen se je torej vpisal v zgodovino smuških poletov z znamkama 93 in 99 metrov, le en meter manj kot 100. Lovci za rekordi in senzacijami so nestrpnost pričakovali 100 metrov, toda počakati so morali na 15. marec 1936. Takrat se je zbralo okoli velikanke v Planici preko 15.000 navdušenih ter nestrpnih gledalcev. Tedaj je zblestel na planiškem nebu v velikem sijaju komaj 17-letni Avstrijec Sepp Bradl, ki je tega dne postavil nov svetovni rekord v Planici, v elegantnem poletu je prekosil sa-

mega sebe in preskočil prvič v zgodovini znamko 100 metrov. Pristal je pri 101 me-

obkrat z neznatnim dotikom pri doskoku. Toda kljub temu so se tudi naši smučarski skakalci uvrstili med letalce.

Šele sedem let pozneje, 17. marca 1948, je doživela Planica nov praznik. Tega dne je odlični predstavnik švicarskega skakalnega športa Tschanen, ob udeležbi 25 najboljših skakalcev — letalcev iz petih držav, dosegel nov rekord planiške Bloudkove mojstrovine. V elegantnem brezhibnem slogu je poletel 120 metrov.

To je bil zadnji svetovni rekord, dosežen na velikanki v Planici, pozneje je morala Planica prepustiti pr-

tru. Med našimi skakalci je bil ponovno uspešen in zmagovalci Albin Novšak, ki je skočil 89,5 metra, kar je tudi velik uspeh za našega skakalca.

Dve leti pozneje je bil Sepp Bradl ponovno zmagovalci in rekorder, 15. marca 1938 je izboljšal svetovni rekord za šest metrov in pristal pri 107 metrih.

Svetovna športna javnost je z veliko zavistjo ovirala nadaljnji razvoj smuških skokov oziroma poletov. Treba je bilo čakati tri leta. 1941. leta se je v Planici na velikanki znova zbrala elita svetovnih skakalcev — letalcev.

2. marca 1941 je postavil Herman Gering nov svetovni rekord v Planici. Naiprej je skočil 108 metrov, nato pa je ta rekord še izboljšal za polnih deset metrov — 118 metrov. V ostri konkurenci nemških in naših skakalcev so se presenetljivo uveljavili tudi naši odlični skakalci. Rudi Finšgar je skočil 101 meter, Albin Novšak pa celo 103 metre, toda na žalost

venstvo najprej velikanki v Oberstdorfu, nato pa še v Kulmu, kjer so najboljši skakalci in letalci postavljali nove rekorde. V listo rekorderjev so se za Birgerjem in Sigmundom Ruudom in Andersenom ter Bradlom in Geringom ter Tschanenom uvrstili še Weiler (127 m), Netzel (135 m), Luitro (139 metrov) in končno tudi naš Jože Šlibar, ki je 1961. leta v Oberstdorfu postavil sedanjí svetovni rekord poletov — 141 metrov.

Uroš Župančič

Šport v Železarni Štore

V letu 1962 se je v Železarni Štore športno udeleževalo in bilo vključeno v razna tekmovanja 553 članov tega kolektiva. Med drugim so štorski železarji izvedli lani tudi letne metalurške športne igre, ki so lepo uspeli. V letošnjem letu si bo komisija za rekreacijo prizadevala, da bi bilo zanimanje za športno in družbeno življenje čim večje.

Železarna Jesenice je bila med prvimi podjetji v Jugoslaviji, ki je na pobudo sindikata organizirala delavsko športne igre. Udeležba na teh igrah zajame približno 12 odstotkov zaposlenih (v glavnem samo moške), a vseeno lahko trdimo, da so se te igre med našimi delavci uveljavile. Športne igre so poleg izletov in letnih dopustov v naši tovarni pomembnejša forma, ki ima že tudi svoje vsebinske in organizacijske pomembne rezultate pri širjenju rekreacije med zaposlenimi železarji. Žal pa te športne igre ne morejo zadovoljiti vseh zaposlenih, ker je njihov program tak, da lahko v njem sodelujejo samo sposobnejši in nadarjenejši posamezniki. Rekreacija pa mora upoštevati interese in potrebe vsakega človeka.

Ko danes v zvezi z vse večjo borbo za višjo produktivnost in realni življenjski standard iščemo pravo mesto in vlogo rekreaciji v železarni, lahke rezultate, ki smo jih dosegli v dosedanjem prizadevanju na tem področju, vrednotimo s stališča pravih potreb proizvodnje in človeka. Ugotavljamo, da so naša prizadevanja na področju rekreacije, z ozirom na položaj pred leti v podjetju, danes v mnogočem napredovala, da pa se nikakor ne moremo zadovoljiti s tem stanjem z ozirom na to, kar še želimo doseči. Rekreacija mora z organizirano in sistematično vodeno dejavnostjo v prostem času neposredno vplivati na boljše zdravstveno stanje in višji kulturni nivo posameznikov, s tem pa tudi posredno na večjo delovno zmoglost človeka in družbe.

Ob takem cilju rekreacije je v zadnjem času vedno bolj v ospredju vprašanje preorientacije celokupnega prizadevanja na tem področju. Za zdravstveno in kulturno stanje je pomembno, da čim več ljudi v svojem prostem času aktivno sodeluje v različnih rekreacijskih oblikah. V naši tovarni je približno analiza prostega časa pokazala, da se naši delavci bolj nagibajo k raznim pasivnim oblikam, saj npr. 31 odstotkov moških pasivno počiva doma, žensk pa celo 42 odstotkov. Danes nekaterim skupinam zaposlenih manjka časa za aktiven počitek, npr. delavci iz osnovne proizvodnje, poročni, vozači, medtem ko za druge skupine že nastaja vprašanje konstruktivne porabe prostega časa. Na primer delavci iz samskih domov in sploh ljudje iz mesta. Če predpostavljamo, da bo v zvezi z višjo produktivnostjo skrajšan delovni čas, povečan pa prosti čas, nastaja vprašanje, kako zagotoviti možnost rekreacije za 7.000 zaposlenih delavcev v železarni in njihovih družinskih članov, pri tem pa vsaj približno uposte-

vati njihove rekreativne potrebe in interese.

Tak cilj rekreacije v železarni nas sili, da že danes razmišljamo o nalogah, s katerimi se bomo srečali v prihodnjem obdobju:

— zagotoviti možnost za smotrno izrabljanje letnega, tedenskega in dnevnega prostega časa s tem, da največjo pozornost posvetimo dnevnemu in tedenskem prostemu času, ker je tega največ;

— zagotoviti, da bodo v bodočih programih rekreacije upoštevane rekreativne potrebe z ozirom na naravo dela, starost, spol itd.;

— zagotoviti načrtno in sistematično ustvarjanje materialnih pogojev za rekreacijo, kar velja predvsem za rekreacijske površine, strokovni kader, čas za rekreacijo, servise za rekvizite itd.;

— zagotoviti enoten in pravičen način financiranja vseh oblik rekreacije z ozirom na količino zadovoljenih potreb s pomočjo namenskega sklada.

Širina v rekreaciji, predvsem pa zahteva, da naj rekreacija enakovredno zastopa probleme proizvodnje in človeka, bo imela za posledico veliko več organiziranega dela. Danes imamo v podjetju več organov, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo z vprašanjem organizacije rekreacije. V prvi vrsti so v to vključeni sindikalna organizacija s komisijami za šport, izlete, oddihe itd., služba za rekreacijo v kadrovskem sektorju, novo imenovana komisija za družbeni standard pri CDS. Ugotavljamo, da so nam vsi ti organi potrebni pri delu. V statutu železarne pa bo treba razmejiti pravice, dolžnosti, pristojnosti in medsebojne odnose med posameznimi organi, ki se ukvarjajo z vprašanjem rekreacije znotraj podjetja. Tako bi morali doseči predvsem skladnejšo povezavo vseh činiteljev, ki bo zagotovila možnost maksimalnega upoštevanja političnih demokratičnih in strokovnih faktorjev. Če bomo hoteli rekreacijo vsebinsko rešiti, ne pa formalno, in če izhajamo iz specifičnih karakteristik jeseniškega industrijskega področja, bo podjetje pri organizaciji rekreacije moralo sodelovati s komunami in z drugimi podjetji. V statutu bo treba določiti odnose, pravice in dolžnosti, ki jih ima v pogledu rekreacije železarne proti komuni in obratno.

V statutu železarne naj rekreacija dobi tako mesto, da bo lahko enakovredno zastopala zahteve človeka kot živega bitja, z vsemi njegovimi materialnimi in duhovnimi potrebami in manifestacijami, po drugi strani pa zahteve proizvodnje, tehnike, znanosti in raznih strok z vsemi njihovimi zakoni in razvojem.

K. V.

Kaj bomo gledali v kinu?

Zakaj SAP namesto Avtoservisa!

Kino »Radio«

16. do 18. marca egiptovski film NEPOZNANA ŽENA, ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri.

19. do 20. marca ruski barvni film TIGRI POTUJEJO, ob 17. in 19. uri.

21. do 22. marca ruski film ALI JE TO LJUBEZEN? ob 17. in 19. uri.

23. marca ameriški barvni film ČRNI NAREDNİK, ob 17. in 19. uri.

Kino »Plavž«

16. do 17. marca francoski film JEZIK ZA ZOBE, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

19. do 20. marca egiptovski film NEPOZNANA ŽENA, ob 18. in 20. uri.

21. do 22. marca ruski barvni film TIGRI POTUJEJO, ob 18. in 20. uri.

23. marca ruski film ALI JE TO LJUBEZEN?, ob 18. in 20. uri.

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage mame

MARIJE KNEZ

se zahvalujemo vsem, ki so nam nudili pomoč v tem težkem času, zlasti tovarišicama Mariji Hanžek in Mariji Kralj. Posebno zahvalo smo dolžni zdravniku dr. Marčiču za njegovo skrb pri zdravljenju naše mame, kakor tudi medicinski sestri Ladki. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so spremili pokojnico na njeni zadnji poti in za podarjene vence ter šopke. Prav lepa hvala tudi lastnikom avtomobilov, ki so omogočili mnogim udeležbo na pogrebu.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: hčerke Marija, Fani, Helena in vnuk Rudi ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi žene in mame

IVANE BERGANT

se vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, prisrčno zahvaljujemo.

Prav posebno se zahvaljujemo dr. Turku, sestri Cvetki in Jerci za trud in lajšanje bolečin. Iskrena hvala tudi kolektivu obrata jeklovlek ter bližnjim in daljnim sosedom.

Zalujoči: mož Jože, hči Majda z možem in ostalo sorodstvo

Kino Žirovnica

16. marca italijanski barvni CS film MAŠČEVANJE VIKINGOV.

17. marca francoski CS film STRELJAJTE NA PIANISTA.

20. marca francoski film JEZIK ZA ZOBE.

23. marca egiptovski film NEPOZNANA ŽENA.

Kino Dovje

16. marca francoski CS film STRELJAJTE NA PIANISTA.

17. marca francoski film PREHOD ČEZ REN.

21. marca egiptovski film NEPOZNANA ŽENA.

23. marca ruski barvni film TIGRI POTUJEJO.

Kino Koroška Bela

16. marca ruski barvni film TIGRI POTUJEJO.

17. marca italijanski barvni CS film MAŠČEVANJE VIKINGOV.

18. marca francoski film JEZIK ZA ZOBE.

23. marca angleški CS film BILO JIH JE SEDEM.

Kino Kranjska gora

16. do 17. marca nemški barvni film LJUBEZENSKA ZMESNJAVA.

18. marca ruski barvni film TIGRI POTUJEJO.

19. marca francoski film JEZIK ZA ZOBE.

22. marca egiptovski film NEPOZNANA ŽENA.

Ne mičimo komentirati velike prednosti avtobusnega prevoza naših delavcev na delo in nazaj v primerjavi z vlakom. Prevoz naših delavcev z avtobusom ima tudi pozitiven odraz pri proizvodnji, zaradi skrajšanja poti in časa, ki je potreben za prihod na delovno mesto. To posebno občutijo tisti delavci, ki imajo eno uro ali še več do najbližje železniške postaje, avtobus pa jim to pot skrajša na minimum.

Do 1. januarja 1963, ko je vsak uporabnik avtobusa plačal enotno ceno 600 din na mesec, ostalo pa je krilo naše podjetje, se nihče ni zanimal za prave stroške in kvaliteto prevoza. Z omenjenim dnem pa, ko je vsak uporabnik avtobusa moral seči globlje v žep, se je pojavilo tudi nezaupanje v pravo ceno mesečnih vozovnic, vzporedno s tem pa je raslo splošno nezadovoljstvo zaradi slabih pogojev prevoza, ki so bili posebno v tem, da so avtobusi pripeljali na Jesenice običajno 30 minut pred pričetkom dne, odpeljali pa 20 pa tudi 30 minut po končani dnini.

Ko se je naš odbor kljub temu, da je na sestanku 24. februarja 1963 absolutna večina uporabnikov proge glasovalo za to, da prevzame prevoz drugo podjetje, obrnil na Avtoservis, ki je imel do tedaj monopol nad vsemi prevozi delavcev v Železarno, smo se 26. februarja 1963 dogovorili:

1. Delavce z Bleda bo vozil poseben avtobus pod pogojem, da bodo v to progo vključeni tudi delavci iz Vrbe.

2. Predstavnik Avtoservisa je povedal, da bo zaradi velikega števila potnikov v najkrajšem času preskrbel za jutranji prevoz večji avtobus, do tedaj pa bo vozil avtobus z 31 sedeži in 10 stojišči.

3. Vozni red bo urejen tako, da bo prihod na Jesenice 15 minut pred pričetkom dne, odhod pa 15 minut po končani dnini.

4. Cena prevoza je 160 dinarjev za prevožen kilometer, s tem da se z Bleda računa v eno smer 20 km ter da mesečna vozovnica z Bleda stane 3.100 dinarjev na osebo. Denar, ki ga Avtoservis dobi od priložnostnih potnikov gre v njegovo blagajno. Za delavce iz Vrbe cena prevoza že od 1. januarja 1963 ni bila določena, vendar smo menili, da to ni nobena zapreka, ker je po logičnem mišljenju cena njihovi vozovnici nižja, kolikor je krajša pot.

Odbor je menil, da je s tem dogovorom problem prevoza na tej progi zadovoljivo urejen.

Dne 27. februarja 1963, to je 2 dni pred pričetkom prevoza po novem dogovoru, je zastopnik Avtoservisa obvestil naš odbor, da po dogovorjenih pogojih ne more voziti, ter da morajo delavci, ki se vozijo z Bleda, prispevati razliko od cene Vrbe, to je 51.000 din mesečno. Pri tej ceni bi plačal vsak delavec, ki se vozi z Bleda mesečno 4.250 dinarjev. Pripomnil je še: »dobite še 35 ljudi ali pa plačajte toliko več, sicer vam od 1. marca 1963 ne bo več vozil naš avtobus.« Zaradi te nekorektne poteze Avtoservisa smo takoj poklicali predstavnika podjetja SAP iz Ljubljane, s katerim smo se že prej ustmeno dogovarjali, vendar smo na željo ljudi, ki imajo posla z avtobusnimi prevozi v železarni ter zaradi lažjega obračunavanja, ki sledi iz tega, da se denar za prevoz odvaža le na en račun, predhodno stopili v stik z Avtoservisom in sklenili omenjeni dogovor. Predstavnik SAP nas je še isti dan obiskal, in dogovorili smo se naslednje:

1. Podjetje SAP nam da na razpolago avtobus z 41 sedeži in 15 stojišči za prevoz delavcev z Bleda na Jesenice in nazaj 3 krat dnevno.

2. Cena avtobusa znaša 500.000 dinarjev, kar zneso po prevoženem kilometru 139 dinarjev, torej za 21 din po kilometru ceneje od cene Avtoservisa.

3. Vozni red določa Avtobusni odbor skladno s pričetkom in koncem dne v Železarni.

4. SAP se obvezuje, kolikor bi želel v dobi 3 let ukiniti progo, da preskrbi pod istimi pogoji drugega prevoznika.

5. Proga se odpre s 1. marcem 1963.

Vprašajmo se, kaj smo s prevozom proge po SAP koristniki omenjene relacije pridobili:

1. Namesto 31 sedežnega imamo 41 sedežni avtobus.

2. Odhajamo točno po dogovorjenem času z Jesenic.

3. Prihod na Jesenice ni več pol ure pred pričetkom dne, ampak 15 minut.

4. Cena je za 76.000 dinarjev mesečno nižja od cene, ki jo je zahteval Avtoservis, kar zneso približno 500 din na osebo.

Iz vseh omenjenih razlogov je avtobusni odbor odločil, da se proga odda podjetju SAP in ne Avtoservisu, kljub temu, da podjetje SAP ni v naši občini.

Za avtobusni odbor: inž. Veronika Bere Perović, inž. Vinko Golc, inž. Anton Koselj, Ciril Jemc, Gregor Vajs, Rudi Ambrožič, Anton Gracel

Številčnica

1.	10	6	4	17	14	5	18	8	13
2.	15	17	11	4	15	8	2	8	
3.	13	3	16	3	17	6	4	6	17
4.	15	17	6	5	6	17	18	6	
5.	13	17	12	6	12	8	7	11	12
6.	3	12	2	11	18	1	6	13	
7.	3	4	13	17	8	7	3	2	7
8.	15	17	8	15	3	12	11	4	
9.	9	11	2	11	4	18	1	6	13
10.	15	3	12	6	9	1	16	3	
11.	14	17	11	10	3	12	6	7	8
12.	9	6	7	11	17	8	1	6	

1. član zadruga, 2. določbe, za sešitje, 12. topniška enota. Številke je treba nadomestiti s črkami kot to zadevajo opisi za posamezne besede. Ista številka pomeni isto črko. Ob pravilni rešitvi boste dobili v tretji in peti navpični vrsti dva organa delavskega samoupravljanja.

Pri opravljanju službene dolžnosti se je smrtno ponesrečil naš sodelavec, tovariš

MEHO GERZIČ

I. pomočnik čistilca preboda v martinarni Pokojnega sodelavca, ki je v našem podjetju delal šest let, bomo ohranili v lepem in trajnem spominu. Svojem naše iskreno sožalje.

Centralni delavski svet, uprava podjetja, tovarniški komite ZKS in Izvršni odbor sindikalne organizacije Železarne Jesenice

KOMUNALNO PROMETNO PODJETJE AVTOSERVIS JESENICE

razpisuje

prosto delovno mesto

ČUVAJA

V pošteb pridejo predvsem apokojenci zaradi skrajšanega delovnega časa. Osební dohodki po pravilniku.

32. seja upravnega odbora

(Nadaljevanje s 1. strani)

5. Na Jesenicah bo letos IV. gorenjski zlet ljudske tehnike. Poleg tega pa še številne akcije in prireditve v okviru III. jugoslovanskih pionirskih iger. Na vlogo Občinskega odbora ljudske tehnike je UO sklenil, da železarna prevzame pokroviteljstvo nad IV. gorenjskim zletom in pionirskimi igrami.

ŽELEZAR - Glasilo delovnega kolektiva Železarne Jesenice - Ureja redakcijski odbor - Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč - Rokopisov in fotografij ne vračamo - Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice, int. telefon št. 394 - Tisk ČP »Gorenjski tisk«